4 BİRİNCİKÂNUN 1940
Çarşamba
Üçüncü Yıl - No. 932

Yeni Sabah

Her yerde 5 kuru — GÜNLÜK SIYASÎ HALK GAZETESİ — Her yerde 5 kuruş

T.C. ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANESİ YZE

GÜVEN
Sigorta Sosyetesi
HAYAT YANGIN NAKLIYAT KAZA
Galata - Tel: 44969 - 40630

Almanyanın plânı

İngilterenin galebesi lehinde izhar edilen temennilerin yegâne sebeb ve hikmeti de İngiliz davasının bütün hür milletlerin davasına tamamen uygun olmasından ibarettir.

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Almanyanın şimdilik durgunluğa uğramış askerî plânının yanında son zamanlarda büyük bir siyasî ve diplomatik faaliyeti göze çarptı. Bu faaliyetin askerî sahada karşılaşılan muvaffakıyetsizlikler neticesi olduğu hakkındaki tahminler hiç de esassız addedilemez. İngiliz adaları üzerine yapılması tasavvur edilen hücuma teşebbüs imkânı bile görülemedikten ve İngiliz şehirlerinin insafsızca bombardımanı İngilizlerin manevî kuvvetlerini bütün bütün arttırmadan başka bir netice vermedikten sonra Almanya için harbi çabuk bitirmek ümidi uçup gitmiş idi. Fakat zaten tahmin edildiği ve vekayi ile de sabit olduğu üzere, Almanyanın uzun bir harbi kolay kolay göze alabilmesi pek zordur. Bu onun hiç hoşuna gitmez. Onun için, Almanya başka bir çare aramağa kendince mecburdu. Hitlerin Pirene hududlarına kadar seyahat etmesi, mareşal Pétain ile görüşmesi, hariciye nazırlarının Almanya ile İtalya arasında mekik dokumaları, küçük devletler başvekillerinin ve hariciye nazırlarının Almanyaya çağrılmaları, Bulgar kralının macera romanlarını hatırlatan gizli tayyare seyahati, Sovyetler Birliği ile sıkı dostluk münasebetleri, hattâ gizli ittifak bağları mevcud imiş zannını dünyaya vermek için dolambaçlı surette sarfedilen gayretler, bütün bu hümmalı çalışmalar, işte Almanyanın aradığı çarelerin işaret ve delilleridir.

Görülüyor ki Almanya, moda olan tabir ile, büyük nisbette bir "sulh taarruzu,, yapmağa hazırlanıyor ve bu taarruzun behemehal müsmir olması ve harbi bitirmesi için hiç bir cihetî eksik bırakmamak istiyor.

Harb ne için çıktı? Almanyanın Lehistanı, istilâya başlaması için garb devletlerinin müdahalesi yüzünden. Garb devletleri neden müdahale etmişlerdi? Çünkü Lehistana garanti vermişlerdi. Lehistana hangi prensip namına bu garantiyi vermişlerdi? Bu sual sorulunca, harbe tekaddüm eden devrede Almanya tarafından takib edilen haricî siyaseti hatırlamak icab eder. Millî vahdetini ikmal eden, askerî hazırlıklarını dünyanın şimdiye kadar mislini görmemiş olduğu bir dereceye vardıran Almanya artık Mein Kampf'da izah ve müdafaa edilen prensiplerin tatbikatına geçiyor, küçük devletlere hayat hakkı tanımıyor ve Avrupanın içinde iki yüz milyon çiftçi Almanı rahat rahat yaşatacak muazzam bir müstemleke vücuda getirmeğe kalkıyordu.

Küçük milletlere karşı bir tehdid şeklinde başlıyan bu hareketin neticesi büyük milletlerin de esaretine varacağını açıkça anlayan İngiltere ile Fransa, Almanya ile mücadele ve müdafaa imkânı henüz mevcud iken harbe girmekten başka bir çare göremediler ve milletler arası münasebetlerde kuvvetin hak teşkil etmesi iddiasına karşı ahlâk ve medeniyet namına harbi göze aldıklarını ilân eylediler.

Bu bir vâkıadır ki inkâr kabul etmez. Bugün Almanya dünyayı istilâya kalkmış, hak ve söz tanımaz, insaf bilmez bir mütearrız mevkiindedir ve garb demokrasileri de küçük milletlerin, kendilerinin ve medeniyetin istinadgâhı ve temeli olan ahlâkî kanunları müdafaa eder bir vaziyettedir. İngiltere efkârı umumiyesi ancak böyle yüksek bir prensip namına harbe taraftar olmuştur. Bugün Birleşik Amerika efkârı umumiyesi İngiltereye her türlü yardımda bulunuyorsa, hattâ harbe iştiraki bile düşünmeğe başlıyorsa sebebi garb demokrasilerinin

Hüseyin Cahid YALÇIN

(Sonu sayfa 3 sütun 3 de)

Yunanlılar ilerliyorlar

Birçok müstahkem mevkiler süngü hücumile zabtedildi

Atina, 3 (a.a.) — Atina radyosunun haber verdiğine göre, İtalyanlar bütün cebhe boyunca ricatlerine devam etmekte ve bu arada bir çok müstahkem mevkii terkeylemektedir.

Cenub bölgesinde düşman, Ayasarandinin takriben on bir kilometre şimalinde bulunan ve kilid vazifesini gören Delvine şehrinin etrafındaki tepelere çekilmiştir.

Daha şimalde diğer bir bölgede, Yunan kıtaları, bir çok

(Sonu sayfa 3 sütun 4 de)

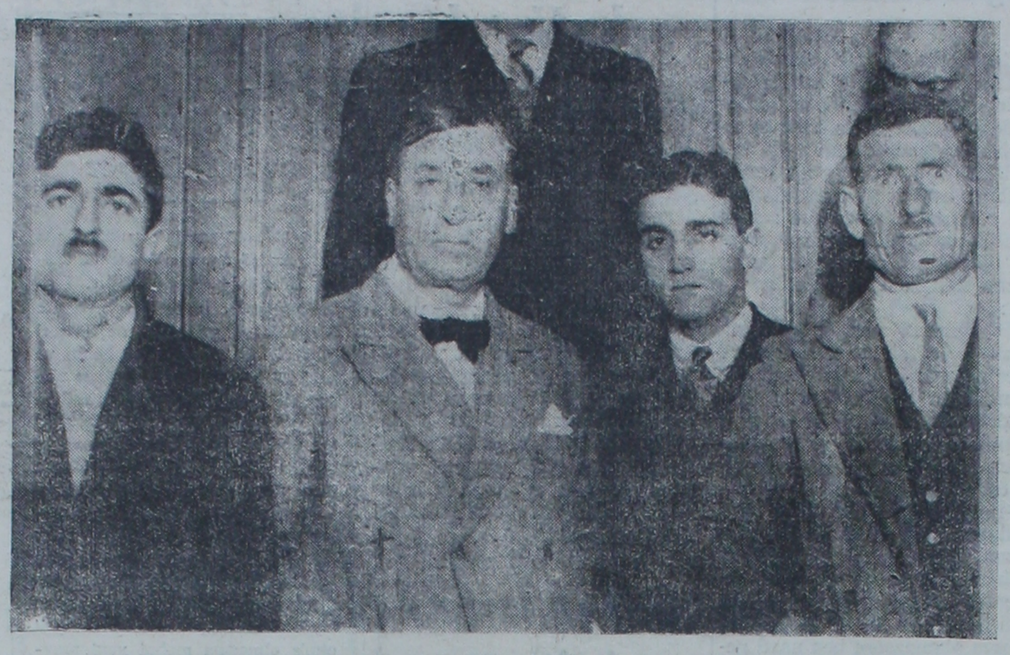

Onikî Adalardan birine arkadaşlariyle birlikte taarruz ederek üç İtalyanı esir alıp götüren Yunan doktoru Verges

Norveç üslerine yeni taarruzlar

Habeşistana bir ayda 50 hava taarruzu yapıldı

Londra, 3 (a.a.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Dün gece, sahil muhafaza teşkilâtına mensub tayyareler Norveç sahilleri açıklarında vapurlara hücum etmişlerdir. Bir vapura tam isabet olduğu kaydedilmiştir. Feje adalarının rıhtımlarının bombardıman edilmesi üzerine burada büyük bir infilâk vukua gelmiş ve bir yangın çıkmıştır.

Dün ayni teşkilâta bağlı bir diğer tayyare Norveç sahilleri açıklarında bir düşman iaşe gemisini tam isabetle vurmağa muvaffak olmuştur.

İtalyan Afrikasının tahribi

Aden, 3 (a.a.) — Adenden kalkan tayyareler tarafından ikinciteşrin ayı zarfında Eritre ve Habeşistan üzerine 50 den fazla hava akını yapılmıştır.

Şab denizindeki Assab limanı 30 akın esnasında şimdiye ka-

(Sonu sayfa 3 sütun 6da)

Parti Meclis Grupu dün içtima etti

Yeni içtima senesi için 7 âzadan mürekkeb haysiyet divanı intihabatı yapıldı

Ankara, 3 (a.a.) — C. H. C. meclis grupu umumî heyeti 3.12.1940 salı günü saat 15 de reis vekili Trabzon mebusu Hasan Sakanın reisliğinde toplandı.

Parti nizamnamesinin 131 ve 132 inci maddeleri hükmünce her içtima senesi için yeniden teşkili icab eden haysiyet divanının seçilmesi bu içtimaın ruznamesini teşkil ediyordu.

Yapılan intihab neticesinde aşağıda isimleri yazılı yedi âzanın ekseriyet kazanarak haysiyet divanı âzalığına seçildikleri anlaşılmış ve intihab neticesi umumî heyeti arzedilmekle celseye nihayet verilmiştir.

Dr. Mustafa Cantekin (Çorum), İsmail Kemal Alpsar (Çorum), Dr. İbrahim Tali Öngören (Diyarbakır), Ali Rana Tarhan (İstanbul), Dr. Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel (İstanbul) Receb Peker (Kütahya), Gl. Naci Eldeniz (Seyhan).

Yeni parti umumî heyeti âzaları

Ankara, 3 (a.a.) — Haber aldığımıza göre, C. H. Partisi umumî idare heyeti âzasından Sinob mebusu İncedayının, Münakalât Vekilliğine, Ankara mebusu Mümtaz Ökmenin Ticaret Vekilliğine tayinleri dolayısiyle açılan umumî idare heyeti âzahklarına genel başkanlık divanınca Maraş mebusu ve ve İçel bölgesi parti müfettişi Hasan Reşit Tankutun infikâki ile parti teftiş kadrosunda eksilen bir müfettişliğe de Mardin mebusu Hasan Menemencioğlu alınmıştır.

Maliye Vekâletinin bir tamimi

Ankara, 3 (Hususî) — Maliye Vekâleti, muamele vergisi beyannamelerinde tayyare pulu ilsak edilmiyeceği ve başkalarına aid kumaşlar üzerine iş yapan broderi müesseselerinin teslimatından yüzde altmış yedi nisbetinde iptidaî madde tenzilâtı yapılması hakkında vilâyetlere tamimler göndermiştir.

General Antonesco

Transilvanyanın Rumanyaya ilhakı günü

Yapılan merasimde çok manidar nutuklar söylendi

Bükreş, 3 (a.a.) — Rador ajansı bildiriyor:

Kralın mümessili general Antonesko ile lejyoner hareketinin kumandanı Horia Sima, Transilvanyanın anavatana ilhakının 22 inci yıldönümünü 1918 de ilhak kararının ilân edildiği mahalde tesid etmek üzere pazar sabahı hususî trenle Alba Iulia'ya gelmişlerdir.

General ile kumandan Transilvanya davası için çalışmış olanların öldürüldükleri yerleri ziyaret etmişlerdir. İçinde taç giyme merasimi icra edilen kilisede bunu mütealkıb dinî âyin yapılmıştır.

(Sonu sayfa 3 sütun 5 de)

Valimizin ikinci tayin yıldönümü

Basın Birliği bu akşam Valimizin şerefine bir ziyafet veriyor

Örfî İdare Komutanı ve Parti Müfettişi de ziyafetde bulunacaklar

4 Kânunnevvel çarşamba günü Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdarın İstanbul valiliği vazifesine başlayışın üçüncü senei devriyesidir.

Geçen iki yılı dolduran muvaffakıyetleri içinde valimiz basın hayat ve ailesine karşı daima derin bir alâka göstermiştir. Valimizin İstanbula gelişinin ikinci senei devriyesi akşamı dolayısiyle Basın Birliği Parkotelde bir tanışma toplantısı tertib etmiştir. Bu toplantıya şehrimizde bulunan Örfî İdare Komutanı Ali Rıza Artunkal, İzmir mebusu ve parti müfettişi Reşad Mimaroğlu da davet olunmuş ve bu davetler kabul olunmuştur.

Yorulmak bilmez azmi ve çalışkanlığı ile İstanbul halkını kendine minettar bırakan sayın Valimiz Dr. Lûtfi Kırdar

BULGARLAR NE İSTER?

MAKEDONYA KOMİTESİ, NÜFUSU, ORDUSU, TOPRAĞI OLAN HAKİKÎ BİR DEVLET TEŞKİLÂTI İLE NASIL KURULDU?

— 6 —

YAZAN: A. N. K.

Berlin kongresi Makedonyayı Osmanlı devletine bırakmakla beraber onu müstakil Sırbistan, müstakil Yunanistan, müstakil Bulgaristan arasında kapabilenin, zoruna güvenenin elinde kalmağa mahkûm bir lokma haline koyuyordu. Son yüz sene içinde meydana çıkan bu genç devletler Osmanlı imparatorluğunun çözülmekte olduğunu görüyor ve İşkodradan Basraya kadar yayılan geniş ülkenin inhidamını yakınlaşmış hissederek mirastan hisselerine bağlı parçalar ümid ediyorlardı. Hiristiyan bir valinin idaresine verilen Makedonya bu yağlı parçaların en başında geliyordu. Burası Balkanların en münbit, en feyizli parçası ve büyük servet kaynağı idi. Kim Makedonyaya hâkim olursa büyük mikyasta Balkanlara da hâkim olacaktı.

Binaenaleyh yalnız Bulgar değil, o zamanın Sırb ve Yunan hükûmetleri de, Makedonyayı kendilerine hedef ve gaye

Sonu sayfa 4 sütun 1 de)

Tramvay ücretlerinde esaslı değişiklik

Bütün seferler tek bilet usulüne bağlanıyor. İkinci mevki tramvaylarda ücret 5, birinci mevki tramvaylarda 7 kuruş olacak

İstanbul, Elektrik, Tramvay ve Tünel idareleri, tramvay biletlerinde tadilât yapmak üzere tedkikat yapmaktadır.

Öğrendiğimize göre idare, tramvay biletlerindeki küsuratı kaldırmak ve bilet vermekte kolaylık temin etmek maksadile tramvay biletlerindeki kıta farkını kaldırmak fikrindedir. Bu suretle bütün tramvaylarda bir tek bilet ihdas olunacak ve tramvaya binen her yolcu ister bir tek kıta, ister son istasyona kadar gitsin bu bileti alacak ve bu bilet kâfi gelecektir. Bu tek biletler için verilecek ücretler küsuratsız olarak ikinci mevki için 5 ve birinci mevki için 7 kuruş olarak tesbit olunmuştur. Bu karar yakında Nafıa Vekâletine bildirilecek ve karar Vekâlet tarafından kabul olunduğu takdirde derhal tatbikine başlanacaktır. Diğer taraftan tramvay hatlarında aktarma seferler için tek bilet ihdası hakkındaki tedkiklerde neticelenmek üzeredir. Aktarma seferlerde kullanılacak tek biletler de birinci mevki 10, ikinci mevki bilet 7 kuruşa verilecektir.

Harb Vaziyeti

Zamanımızdaki harblerde muvaffakiyetin sırrı nedir?

Yazan HİKMET ILGAZ

Her yeni silâh harb sanatında bazı değişikliği icab ettirir. Fakat hava silâhı kadar muharebe kaidelerini alt üst edeni görülmemiştir.

Eskiden murabeler hudud üzerinde toplanan ordular arasında cereyan ederdi. Bugün harbın yükü gayri muhariblerin omuzlarına yüklenmiştir.

Ordudan evvel milleti manen ve maddeten mağlûb etmeğe çalışmak asrî harblerin en bariz vasfını teşkil ediyor. İktısadî harb, hava taarruzları, propaganda milletler muharebesinin müessir silâhıdır. Bunlara karşı metin ve mücehhez bulunmak orduyu harbe hazırlamak kadar ehemmiyetlidir.

Hava kuvvetinin zuhurundan sonra her memleket seferberliğini, münakale vaziyetini, harb sanayiini, muharebe sistemini hattâ siyasetini yeniden tanzim etmek lüzumunu hissetmiştir. Buna ehemmiyet vermiyenlerin âkıbeti meydandadır. Bu silâhın harb sanatına yaptığı tesir daha büyüktür.

Kara ve deniz kuvvetlerinin taarruzunu gizlemek, cephe gerisinde rahat ve emin bir münakale nizamı

(Sonu sayfa 2 sütun 3 de)

ZİRAAT İŞLERİ SİSTEMLİ BİR SURETTE MAKİNELEŞTİRİLİYOR

Macaristandan yeni ziraat ve harman makineleri geldi

Bir müddet evvel Macaristana sipariş edilen ziraat makineleri İstanbula gelmiştir. Bu makineler arasında müteaddid harman makineleri, traktörler, ziraate aid makine ve hepsinin yedek aksamı bulunmaktadır. Bu makineler Vekâlet tarafından evvelce tesbit edilen mıntakalara gönderilecektir. Evvelce gelmiş olan makineler ziraat mıntakalarına gönderilmiştir. Şimdiye kadar gelen ziraat makinelerinden elde edilen neticeler tahminlerden daha iyidir. Gelecek yeni parti makinelerle ziraatimiz tedricî bir surette makineleştirilecektir.

Dün gelen mallar

Dün Avrupadan külliyetli miktarda idhalât eşyası gelmiş-

(Sonu sahife 3 sütun 2 de)

Bulgar hariciye nazırının mühim nutku

Nazır Bulgarların sulhden ayrılmıyacaklarını temin etti

Nazırın Türk - Bulgar münasebatı hakkında beyanatı

Sofya, 3 (a.a.) — D. N. B.:

Bulgar hariciye nazırı B. Popof Bulgar dış siyaseti hakkında çoktanberi beklenen nutkunu Sobranyada söylemiştir.

Nazır evvelâ Bulgaristanı harb dışında bulundurmak, Bulgar milletine sulhü temin etmek ve memleketin emniyet, istiklâl ve hayatını hak ve menfaatlerini muhafaza eylemek hususunda hükûmet tarafından yapılan beyanatı hatırlatmış ve hükûmetin

(Sonu sayfa 3 sütun 3 de)

Arnavudluk harekâtı

SABAHTAN SABAHA

Bir ordunun gerileri çeteler tarafından izaç edilmesi ne demek olduğunu biz iyi biliriz

Arnavutluktaki Yunan ilerleyişi ve işgal edilen arazi

Otuz beş günlük Yunan - İtalyan harbi, on gün içinde teşebbüsü Yunanlılara bırakan İtalyanların daima ricat etmesine inkılâb etti ve öyle devam ediyor. Bu ricat bir yıldırım harbi ricatine benzemiyorsa bunda başlıca âmil, arazi müşkülâtıdır, dağlardır, yolsuzluktur. Bu yolsuzluk, evvelâ Yunanlıların işine yaradı. İtalya bir kaç gün içinde taarruzunu inkişaf ettirerek Yunan seferberliğinin tamamlanmasına meydan vermeden Yunan ordusunu dağıtmaya bu yüzden muvaffak olamadı. Şimdi ayni ârızalar Yunan taarruzunun süratle inkişafına engel oluyor. Fakat bütün müşkûllere rağmen Yunan taarruzu durmamış, İtalyanların yeni bir cephe kurmak için

(Sonu sayfa 2 sütun 7 de)

HİNDİSTANA DAİR

YAZAN: HALİDE EDİB No. 7

Hindistan: En hakikî manasile hilkatin atelyesi...

Akşam saat dokuzda Delhiye vâsıl olduk. Karşı gelen kafilenin başında doktor Ensari vardı. Bunlar Camianın talebe ve profesörlerinden müteşekkil Müslümanlardı. Hepsinin başında Candhi Cap'ları vardı. Elini sıkarken ilk defa onun Hintli olan tarafını kuvvetle hissettim. Hindistanın bütün millî galeyanlarında onun ismi başta olmakla beraber ben hâlâ onu sadece büyük bir doktor diye düşünüyordum. Belki bu düşünceye biraz da onun Avrupaî kıyafeti sebebiyet veriyordu.

1935 Hindistanında onu tepeden tırnağa kadar memleketinin mahsulü maddelerden alınmış, memleketinin eliyle dikilmiş kumaşla giyinmiş gördüm.

Darüsselâm, doktor Ensarinin evinin adıdır. Kapısından içeri girdiğim akşam Hindistanın eşiğini atlamış oluyordum.

Yeri ve kısmen kendisi tarihîdir, fakat, yalnız eski zaman tarihi değil. Bugünün Hindistanında, ve bu yeni Hindistanın temas ettiği her hayatî meselede bu evin bir rolü vardır. Orada iki aya yakın misafir oldum.

Binanın şekli mustatil, etrafı çepçevre balkonlu, tek katlı ve büyük, dört köşe, geniş bir bahçenin nihayetindedir. Bahçeye iki kapıdan giriliyor, iki muvazi uzunca yoldan evin önüne varılıyor. Ortada, kenarları çiçekli dört köşe bir çayır var. Yollarda umumiyetle otomobil, araba ve yaya halk görürsünüz. Evin yüzündeki direkli balkona bir kaç ayak mermer merdivenle çıkılıyor. Bu merdivenler Ensarinin çiçek saksıları ile dolu.

Binanın üstüne kongre (1) bayrağı çekilmişti. Çünkü Hint parlâmento idare heyeti bu evde toplanıyordu ve kongre partinin "Gölge kabine,, si (2) de tabiî olarak bu evde birleşiyordu. Bu evin muasır tarih bakımından büyük vak'ası (Mahatma Gandhi) nin (Lord İrwin) le olan meşhur mülâkatıdır. Hülâsa, eski, orta, yeni üç devir bu evde yüz yüze gelmiş; muhtelif adamların gene muhtelif, hattâ zıt fikirleri ve emelleri birbiriyle çarpışmış ve belki bu çarpışmalardan doğacak yeni cereyanlar Hindistanın istikbaline veçhe verecek âmiller sırasına girmişti. Her halde bu memleket tam istiklâline sahib olduğu gün Hindliler bu evi millî davalarının başlıca nişanelerinden biri olarak muhafaza edeceklerdir.

Salonun duvarlarından 1912 senesinde meşhur olan ve bugün tarihe gömülmüş olan bir hayli vatandaş resmi 1935 Hindistanına sakin, mütebessim bakıyorlardı. Fakat bu duvarlarda Efganistanın ve İranın da meşhur simaları vardı. Müslüman Hindistan Orta ve Yakınşarka açılmış bir pencere gibidir. Hindistan, harici şarkla, ve Müslümanlarla çok alâkadardır.

Salona girince orada garpla şarkı birbirine karışmış buldum. Karaşi kadın konferansından dönmüş olan Maude Corbett Ashby (3) ve madam Royden (4) orada idi.

Fakat garb dünyasının hırsını ve fikriyatını sadece onlar temsil etmiyorlardı. Hintlilerin millî kıyafetlerine rağmen, onlarla konuşurken kendinizi "Oxford,, ta herhangi düşünen bir muhitte sanabilirdiniz. Hiç şübhe yok ki İngiliz hâkimiyeti bir gün Hindistanda sona erecektir. Fakat, İngilizlerin harsî tesiri Hindistanın fikriyatına ve hayatına şekil veren âmillerden biri olarak kalacaktır.

Evin ortası biraz Şam binalarını hatırlatıyor. Üstü açık mermer bir sofa, ortada bir havuz ve fıskiye var. Etrafı çiçek içinde, Odaların hepsinin iki kapısı var. Biri bu mermerliğe, öteki dış balkona açılıyor. Elinde lâmba, bir hizmetçi beni odama götürdü. Sağımda Begüm Ensarinin dairesi vardı.

Uşak lâmbayı bırakıp çıkarken çetrefil bir İngilizce ile sordu:

"— Kahvaltı ne zaman?,,

"— Yedi buçukta.,,

"— Wellingdon saati, yoksa Standard saati?,,

"— Ne demek istiyorsun? ,,

Durdu, düşündü. İngilizceyi doktorun ecnebi misafirlerine hizmet için öğreniyordu, onun için yalnız bu temasta kendine lâzım olan kelimeleri biliyordu. Masanın üstünden saati aldı, yanıma geldi. İşaretle anlattı: Wellingdon (valinin adı) saati, öteki saatten yarım saat ileri. Öyle ya batı halkı daima daha aceleci olur. Sonra bu küçük şeyin bu memleketin hattâ saatine varıncıya kadar ne kadar vahdetsiz olduğunu düşünüyorum.

Uşak kapıdan çıkmadan top atılmıya başladı.

"— Bu nedir, evlâd?,,

"— Prensler geliyor.,,

Sonra öğrendim ki, Delhiye gelen prensler için isterlerse top atılıyor, hattâ topun sayısını da kendileri tesbit ediyor. Fakat, masrafını gene kendileri veriyor.

(Arkası var)

(1) Kongre Hindin millî partisidir. Bunun hakkında üçüncü kısımda malûmat verilecektir. Kendi ayrı bayrağı vardır.

(2) Kongre partisi kendisine daima bir (Shadow Cabinet) yani gölge kabine seçer.

(3) İngiltere kadın teşkilâtları reisi.

(4) İngilterenin çok meşhur bir kadın vâizidir. Fakat din hususunda çok liberaldir. Ayni zamanda İngiliz dini hatipleri arasında en kudretlilerinden addedilir.

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Krş.	2700 Krş.
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	300 »

4 Birincikânun 1940 ÇARŞAMBA
4 Zilkade 1359
21 Sonteşrin 1356
Gün 339 Ay 12 Yıl: 940 _ Kasım 27

Güneş	Öğle	İkindi	
2.27	7.23	9.47	Ezanî
8.08	13.04	15.28	Vasatî
Akşam	Yatsı	İmsak	
12.00	1.38	12.42	Ezanî
17.41	19.19	6.23	Vasatî

DİKKAT

«Yeni Sabah»a gönderilen yazılar ve evrak neşredilsin edilmesin iade olunmaz ve bunların kaybolmalarından dolayı hiç bir mesuliyet kabul edilmez.

SPOR:

Güreş müsabakaları

İstanbul Bölgesi Güreş Ajanlığından:

1 — 8/12/1940 pazar günü tecrübesiz güreşçiler arasında güreş müsabakaları yapılacaktır.

2 — Güreş İstanbul güreş kulübünün Fatihteki salonunda olacaktır.

3 — Sikletlerde 2 kilo tolerans vardır.

4 — Tartı saat 12 - 13 arasında olacak ve müsabakalarda saat 14 de başlanacaktır.

5 — Müsabaka baş hakemi: Ahmed Gürkan.

Müsabaka hakemliğine Sedat Şahin, Vefik Günkanlar, Hayim Biçer, Reşad Tunçkol, Saim Arıkan, Refik Bükülmez seçilmişlerdir.

Boks müsabakaları

İstanbul Bölgesi Boks Ajanlığından:

15/12/1940 pazar günü saat 14 de Maksim salonlarında yapılacak boks müsabakalarına iştirak arzusunda bulunan Bölgemize mukayyed boksörlerimizin âcilen ajanlığımıza müracaatları lüzumu tebliğ olunur.

Lig maçları

Ebedî Şefimiz Atatürk'ün ölümünün ikinci yıldönümüne tesadüf etmesi itibarile tehir edilen futbol maçları iki devre arasına tesadüf eden bu pazar günü Kadıköy ve Şeref stadlarında yapılacaktır.

Voleybol maçları

İstanbul Kız mektebleri voleybol Lig heyetinden:

Saha komiseri: M. Toprak

Kız öğretmen _ Boğaziçi L. Saat 14

Hakem: S. Açıköney

Erenköy L. _ Cümhuriyet Lı. Saat 14.30. Hakem: S. Açıköney

HER SABAH

Gene musakkafat vergisi zammına dair

Geçen gün bu sütunlarda şehir meclisinin musakkafat vergisine yapacağı yüzde on nisbetindeki zammı bahis mevzuu ederken yapılacak zammın sahiblerine mütevazi gelir temin edebilen irad ve akarlara da teşmil edilirse o mütevazi gelirle günlük rızklarını temin edenlerin bütçelerini alt üst edeceğini yazmıştık. Dün şu mektubu aldık:

"Vergilere zam yapıldığını gazetelerde okuduk. Rahmetli kocamdan kalma viran bir dükkânım var. Senelerdenberi bu dükkândan yedi lira aylık alır, onunla geçinirim. Memurlar yazmışlar. "Senin dükkânın ayda on iki lira getirir.,, dediler ve on iki lira üstünden vergi alacaklarını söylediler. Kontratlarımı gösterdim. Dinlemediler. Aldığım aylığın yarısı vergilere gidiyor. Benim geçinmem bu yedi liracıktan ibarettir. Onu da tamam alamazsam ben nasıl geçinirim? Bir de bunun üstüne vergilere ayrıca zam yapılırsa halim ne olur? ilh... Emine nine,,

Emine ninenin mektubundan yukarıda aynen iktibas ettiğimiz kırık dökük, iki üç satırı, fazla tafsilât vermeyi lüzumsuz saydıracak kadar hazin bir belâğattedir. Bizim de evvelki günkü yazımızda kasdettiğimiz bu çeşid varidat sahibleriydi. Valimizin ve şehir meclisinin bu mesele hakkında dikkat nazarlarını çekmeyi bir hemşehrilik borcu sayarız.

A. Cemaleddin Saraçoğlu

HARB VAZİYETİ

Zamanımızdaki harblerde muvaffakiyetin sırrı nedir?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tesis etmek, Harb sanayiini bütün randimanile çalıştırmak çok güç bir mesele halini almıştır.

On sekizinci asır muharebesinde düşman yalnız karşıdan beklenirdi. On dokuzuncu asırda mayn ve deniz altı gemisi icad edildi. Düşman hem karşıdan ve hem de alt tarafdan beklenmeğe başlandı. Yirminci asırda tayyareler ortaya çıktı. Düşmanın tepeden ve arkadan yapacağı taarruzları da nazarı itibara almak mecburiyeti hasıl oldu. Fakat insan kabiliyeti yaradılışından beri ayni kalmaktadır. Asırlarca evvel olduğu gibi bugün de göz ve kulak ikişer adeddir. Kuvvet ve takat aynidir. Muhariblerin maruz kaldığı müşkülât artmaktadır.

Binaenaleyh bugünün harbleri bir fedakârlık ve tahammül mücadelesidir. Zafer bu hususda semih olan milletlere teveccüh ediyor. Yunan İtalyan harbi bunu pek güzel isbat etmektedir.

Yeni harb vasıtalarının müstakbel muharebelere yapacağı tesiri iyice kıymetlendirmek de muvaffakiyetinin diğer bir âmilidir. Meselâ Almanya tayyarelerin ordu ile müşterek harekâtını iyi tanzim etmiş ve garbî Avrupa harblerinde bunun faidesini görmüştür. Fakat bu kuvvetin donanma ile iş birliğini tanzim etmekte İngilizlerin gösterdiği meharet daha büyüktür. Taranto baskını, Sardenya deniz muharebesi bu teşriki mesainin güzel örneklerini teşkil eder.

Her iki muharibin hava kuvvetini kullanmaktaki muvaffakiyetine bakarak diyebiliriz ki yeni bir silâha verilen ehemmiyette, yalnız sanat ve servet değil milletlerin an'aneleri de müessir olmaktadır.

Muhtekir çivici sürgüne mahkûm oldu

Sirkecide çivici Karnik 114 sandık çiviyi saklıyarak piyasaya çıkarmamak suçundan 8 inci asliye cezada yapılan muhakemesi dün sona ermiş ve bu suç sabit görülerek hakkında iki sene sürgün cezası ile 500 lira ağır para cezasına karar verilmiştir. Karnik Eskişehire sürülecektir.

Bir muhtekir manifaturacı adliyeye verildi

Mahmudpaşada manifatura ticareti yapan Nikola Papazoğlu gömleklik mermerşahi kumaşını bir müşteriye metresini 47 kuruştan sattığı halde 34 kuruştan fatura tanzim eylediği için yapılan cürmümeşhudla adliyeye verilmiştir. Dün yapılan duruşma fiyat mürakabe komisyonile Ticaret odasından mermerşahilerin cins ve satış fiyatlarının öğrenilmesi için başka bir güne kalmıştır.

Hudaî Karataban Kars valisi oldu

Uzun zamandanberi İstanbul vali muavinliğini idare eden vali muavini Hüdai Karatabanın Kars valiliğine tayin olunduğunu memnuniyetle haber aldık.

İstanbul vali muavinliğine mülkiye müfettişlerinden Raşid tayin olunmuştur.

ŞEHİR HABERLERİ

Orta okullarda

DAHA ÜÇ SENE YARDIMCI MUALLİM İSTİHDAM EDİLECEK

Orta tedrisat mekteblerinde talebe sayısı her sene 15 - 20 bin mıktarında çoğalmaktadır. Maarif Vekâletinin aldığı bütün tedbirlere rağmen yetiştirilen yeni muallimlerle de ihtiyaç karşılanamamaktadır. Bu sebeble orta tedrisat kadrolarında daha bir müddet yardımcı muallim istihdam edebilmek üzere bir lâyiha hazırlanmıştır. Bu lâyiha ile 26.12.940 tarihinden itibaren yardımcı muallim istihdamı için üç senelik bir müddet daha alınmaktadır.

Şehir meclisinin son toplantısı

BİR HAYLİ MÜNAKAŞALAR OLDU

Şehir meclisi dün teşrinisani devresi içtimalarının sonuncusunu akdederek dağılmıştır. Toplantıda Elektrik, Tramvay ve Tünel idarelerinin sermaye hesabatı hakkında tedkiki hesab encümeni mazbatası okunarak kabul olunmuştur. Bu mazbataya nazaran Elektrik idaresinin sermayesi 13, Tramvay İdaresinin 3, Tünel İdaresinin 810 bin lira olarak tesbit olunmakta idi. Bu rakamlar bazı münakaşalardan sonra kabul olunmuştur. Ve bunu müteakib diğer maddelerin müzakeresinden sonra celseye kısa bir fasıla verilmiştir.

İkinci celse

İkinci celseye vali ve belediye reisi Doktor Lûtfi Kırdar riyaset etmiştir.

Bu celsede Elektrik, Tramvay ve Tünel idarelerinin 941 bütçe ve kadroları hakkında bütçe encümeni mazbatası okunarak bazı münakaşalardan sonra kabul olunmuştur. Mazbatanın okunması esnasında âzadan Hamdi Rasim söz alarak demiştir ki:

"— Mazbataya göre idareden yeniden bazı şubeler ihdas olunuyor. Şunu sormak istiyorum: İdare acaba bu yeni şubelere tamamen yeni elemanlar mı alacaktır? Yoksa kendi elemanları ile bu şubeleri de idare mi edecektir? Sonra daha şayanı dikkat bir nokta var. Mazbatada idarenin kömür meselesini salim bir esasa bağlaması şayanı temennidir denilmektedir. Bu cümle bana tuhaf geliyor. Demek ki idarenin kömür meselesi şimdiye kadar esaslı bir temele bağlanmamış bulunuyor. Bu hususda bizi tenvir edecek malûmat vermek mümkün müdür?,,

Bunun üzerine gerek encümen ve gerek idare namına izahat verilmiş ve mazbata ekseriyetle kabul olunmuştur. Müteakiben de vali ve belediye reisi âzaya mesailerinden dolayı teşekkür ederek celseyi kapamıştır.

MÜTEFERRİK

Matörlü vesaitin maskelenmesi hakkında yeni tedbirler

Hava taarruzlarına karşı pasif korunma komisyonu dün de vali muavini Ahmed Kınık'ın riyasetinde toplanmıştır. Bu toplantıda bazı esaslar kararlaştırılmış ve bunlar derhal tamim olunarak tatbik mevkiine konulmuştur.

Bu esaslar motörlü ve motörsüz nakil vasıtalarının hava taarruzlarına karşı maskelenme tedbirlerinde yapılan tadilâta ve riayet edilmesi lâzımgelen esaslara aittir.

Buna nazaran motörlü nakil vasıtalarının ön lâmbalarının alt kısmında genişliği on, uzunluğu 7 santimetre olan tabiî ziya sızabilecek bir aralık bırakılacak, motörlü nakil vasıtalarının arka stop lâmbalarında bir buçuk santimetre kutrunda yuvarlak bir delik açık bırakılmak suretiyle ince beyaz kâğıtlarla maskelenecektir.

OKUYUCU DİYORKİ:

Devlet Şûrasî umumî kâtipliği bir okuyucumuzun şikâyetine cevab veriyor

22/11/1940 tarihli nüshanızda okuyucu sütununda dairemizi alâkadar eden yazıya cevaptır.

Bu yazının sahibi Kasımpaşada Zincirlikuyu mahallesinde Sirkeci Muslihiddin camiî sabık imam ve hatibi Mehmedin 37 senesinde uhdesindeki imamlık cihetinin ref'ine karar verilmesi üzerine Vakıflar Umum Müdürlüğü aleyhine açmış olduğu idarî dava reddedilerek ilâmı kendisine tebliğ olunmuştur.

Davacı bu karara ademi kanaatle tekrar müracaat etmiş ve dava da mevzuu bahsolan kararın yeni Devlet Şûrası kanununun neşrinden evvel ittihaz edilmiş ve ittihazı akabinde kaziyyei muhkeme teşkil etmiş olmasına mebni yeni mevzuata göre tashihi karar talebile tekrar tetkikine mesağ olmadığına karar verilerek bu ilâmda kendisine tebliğ olunmuştur.

Davacı ahiren de bu iki karara itirazla davasının temyizen Devlet Şûrası umumî heyetinde tetkiki talebinde bulunmuş ve Devlet Şûrası dava dairelerince müttehaz esasa mütedair kararlar ile bu kararların tashih veya iadei muhakeme yolile tekrar tetkiki talebi üzerine verilen kararlar kat'î olup bunların derecei saniyede dava daireleri umumî heyetince tetkikine 3546 numaralı Devlet Şûrası kanunu ahkâmı müsaid olmadığından gerek bu noktadan ve gerek zikri geçen kanunun 50 inci maddesi mucibince tashihi karar talebleri bir defadan ziyade dermeyan edilemiyeceğinden vaki talebi 14/11/1940 tarihinde reddolunarak ilâmı 29/11/1940 tarihinde 26890 numara ile kendisine tebliğ olunmak üzere İstanbul vilâyetine gönderilmiştir.

İlk kararda müddeiumuminin mütaleası mevcud olup müteakib kararlarda ise esasa taallûk etmediği cihetle müddeiumuminin mütaleasını bulunmasına da lüzum olmadığı aşikârdır.

Mesele bundan ibaret olup gazetenizin ayni sütununda neşri rica olunur.

Ceza gören şoförler

Evvelki gece ışıklarını maskelemedikleri görülen 7 şoför hakkında kanunî takibata başlanmıştır. Ve ayrıca para cezaları verilmiştir.

Çorab, fanilâ talebleri arttı

İSTEKLERİN GAYRİ TABİÎ OLDUĞU GÖRÜLMEKTEDİR

Trikotaj, çorab, fanilâ üzerine fabrikalarımıza mühim talebler gelmektedir. Fabrikalar ellerinde dört senedenberi bulundurdukları stokları da kâmilen elden çıkardıkları halde ihtiyacı karşılayamamaktadırlar. Fabrikların işledikleri mallar daha piyasaya çıkarılmadan makinede iken talibler tarafından satın alınarak kapatılmaktadır. Bu taleblerin bir parça da gayri tabiî olduğu anlaşılmaktadır. Anadoludaki tacirlerin ihtiyat olmak üzere fazla mal istedikleri görülmektedir. Bunun için hakikî ihtiyaçlara göre mal satılması etrafında alâkadarlar tertibat almaktadırlar.

Semplon trenleri tarifelerinde değişiklik yapılıyor

Eski şirketten müdevver ahkâm ay başından sonra kaldırılacak

Avrupa hattının semplon ekspresine aid eski şirketten müdevver ahkâm ve ve tariflerde 1.1.940 tarihinden itibaren değişiklik yapılarak Devlet Demiryollarının esas tarifeleri tatbik edilecektir. Semplon katarlarında ve ana hat dahil olduğu halde çocuklardan kendilerine ayrı yer tahsis olunmamak şartiyle 4 yaşına kadar ücret alınmıyacaktır. Ve dörtten 10 yaşına kadar olanlarla kendilerine yer tahsisi istenilen küçük çocuklardan yarım ücret alınacaktır.

BELEDİYEDE

Öldürülen köpekler

Şehrimizin karartılması üzerine sokaklarda dolaşan serseri köpeklerin halkı fazla rahatsız ettiği görülmüş ve bunların itlâfı için faaliyete geçilmiştir. Bu suretle son günlerde 912 köpek ve 175 kedi öldürülmüştür.

Cambaz ama.. Ne cambaz!

Ortağından paraları almış kılığı da yoluna koyduktan sonra sırra kadem basmış!

Dün Sultanahmed Birinci Sulh Ceza mahkemesince; cidden çok enteresan iki dolandırıcılık vak'asına el konuldu. Her iki vak'anın suçlusu bulunan cambaz Mustafa muhakeme edilerek hakkında tevkif kararı verildi.

İddiaya göre cambaz lâkabı ile ve at satışlarındaki ustalığı ve dolayısile hakikî bir cambaz oluşile tanınmış olan Mustafa geçenlerde Mehmed isminde bir arabacıya gidederek:

— Senin arabaya 250 liraya müşteri buldum. Bu zamanda, senin o külüstür araba için bu fiyat bir kelepirdir. Bana kalırsa kaçırma...

Demiş ve arabacıyı satışa razı etmiştir. Bu anlaşma sonunda ikisi birlikte kalkıp arabaya müşteri çıkan Hüsameddin ile görüşmek ve pey almak üzere Beşiktaşa gitmişlerdir. Orada kahvelerden birine arabacı Mehmedi bırakan cambaz Mustafa:

— Hele sen burada bekliye dur. Ben gidip Hüsameddini bulayım ve satış muamelesini yapalım. Pey ne verecekse alıp geleyim.

Demiş ve kahveden çıkmak üzere iken birdenbire aklına gelmiş gibi dönerek:

— Satış muamelesinde belki lâzım olur. Sen bana bir kaç lira ver bakayım. Benim üstümde yok.

Diye aceleye getirip üç lira koparmış ve kahveden çıkıp gitmiştir. İşte çıkış.. hâlâ o çıkış. Zavallı arabacı Mehmed gece yarılarına kadar kahvede beklemiş durmuş. Bakmış ki ne gelen var ne giden. O zaman cambazlığa kendisinin uğradığını anlamış ve polise şikâyette bulunmuştur.

Cambaz mustafanın ikinci vak'asına gelince:

Mevlûd isminde seyyar şekilde ticaret yapan bir adama:

— Yahu ne beceriksiz adamsın be. Burnumuzun dibinde Tekirdağında yüz paraya İbadullah soğan satılıyor. Burada ise on beş kuruşa hiç akıl yok mu sende? Haydi oraya gidip soğan alalım. Buraya getirip satalım.

Demiş. Bu teklif Mevlûde çok mülâyim gelmiş ve derhal kendi hissesesi olmak üzere cambaz Mustafaya 40 lira bir sermaye vermiştir. Fakat iş bu kadarla kalmamış. hemen ertesi gün hareket edecekleri için saf Mevlûd cambazın kılığını kıyafetini de düzmek istemiş.

— Ayıptır yahu!. Bu halde seni nasıl götürürüm. Köylerde mal alacağız. Kılığımız biraz kalantor bir tüccara benzesin bari.

Tabiî bu sözler cambaz Mustafanın ekmeğine tereyağı sürmüş.

Fakat kurnaz cambaz:

— Kılığımda ne var ki canım!. Ben şimdi füzulî masraf edemem.

Diye güya iktısaddan dem vurmuş. Mevlûd ise:

— Nasıl olur yahu!. Olmaz.. Ben vereceğim parasını daha bir diyeceğin var mı?.

Cevabile hemen o akşam cambaz Mustafa da kalantor bir tüccar kılığına girmiştir. Girmiştir amma ertesi gün cambaz Mustafayı kodunsa bul meydanda.

İşte dün bu kurnazca dolandırıcılıklarının hesabını vermek üzere hâkim huzuruna çekilen cambaz Mustafa verecek cevab bulamamış... Ne yapsa ne etse suçu sabit görülmüş ve hakkında tevkif kararı verilmiştir.

İlim Köşesi

Yazan: Prof. Salih Murad Uzdilek

Keşifler, ihtiralar

Radyo bikonları

Sivil tayyarelerin uçuşlarını emniyet altına almak için icad edilmiş olan rádyo bikonları üzerindeki araştırmalar 1926 da başlamıştı. Amerika millî fizik lâboratuvarları bu sistemde ıslâhat yaparak pilotun önündeki bir cihazla cihet ve irtifa tayinini imkân dairesine sokmuştur. Tayyarede bu işe tahsis edilen radyo cihazı bir kaç kilogram ağırlığında küçük bir cihaza indirilmiş ve anten de kısa bir çubuk antenden ibaret olmuştur.

Bütün kuvvetli ve masraflı cihazlar yerde bulunmaktadır. Radyo bikonları 285 ilâ 315 kilosikl. (yani 950 ilâ 1050 metre) bandında çalışmakta olduğu gibi telefon cihazları da 315 ilâ 350 kilosikl (yani 850 ilâ 950 metre) bandında çalışmaktadır. 1927 senesinde toplanmış olan beynelmilel radyo kongresi bunlara bu dalga uzunluğunu tahsis etmiştir. Şimdi radyo bikonları 290 kilosikl (yani 1034.5 metre) lik dalgaya göre ayar edildiği gibi telefon istasyonları da 333 kilosikl (yani 900 metre) lik dalgalarla işaret vermektedirler.

Cihet bildiren radyo bikon hususî bir radyo istasyonu olup tayyarelerin iniş sahalarına yakın yerlere kurulmuştur. Bunların antenleri adî radyo istasyonlarındaki tek antenden farklı olup aralarında bir zaviye teşkil eden iki kodır antenden ibarettir. Bunların her biri cihetli dalgalar teşkil eder; yani bir cihetteki dalgalar diğer cihetteki dalgalardan kuvvetlidir. Bir tayyare iki radyo huzmesinden müsavi mesafede uçarken müsavi şiddette iki dalga alır. Tayyare bu hattan çıkarsa bir işaret diğerinden kuvvetli olur.

Tayyaredeki müş'ir işaretlerin müsavi şiddette olduğunu bildirir. Bu müş'ir ihtizaz eden iki yaydan ibaret olup bunların her biri iki anten üzerindeki frekanslara göre ayar edilmiştir. Bikon işareti geldiği zaman iki yay ihtizaz eder. Bu yayların uçlarındaki papuçlar beyaza boyanmıştır. Siyah fon önünde ihtizaz eden beyaz papuçlar şakull beyaz hatlar resmedermiş gibi görünür; tıpkı makine devir adedini gösteren ihtizazlı müş'irler gibi. Pilotun sağındaki yay saniyede 65 ve soldaki yay saniyede 85 ihtizaza göre ayar edilmiştir.

Pilota düşen iş bu hatlara bakmaktadır. Bu hatların boyları bir ise pilot doğru yolda gidiyor demektir. Sağdakinin uzun görünmesi tayyarenin doğru yoldan sağa kaçtığını gösterir.

Bu usuller üç, dört yüz kilometre mesafede tatbik edilmekte idi. Şimdi daha uzatılmış olması ihtimal dahilindedir. Tayyaredeki cihaz makine iştial tertibatının çıkardığı şerarelerde dahil olmak üzere enterferansdan pek müteessir değildir. Hasılı bu bikon istasyonları tayyareler için pek faideli istasyonlardır.

SABAHTAN SABAHA

Arnavudluk harekâtı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

arada bir yapmak istedikleri taarruzlar daima kırılmıştır.

Arnavudlukta harb bu hızını daha ne kadar muhafaza edebilir? O tarafa kar çokdan yağmaya başlamıştır Bir tarafdan yolsuzluk ve diğer tarafdan soğuk geniş harekâta mâni olmaz mı? O soğuklar ki Elbasan örten dağ yollarında kar tabakalarını on metreye kadar yükseltir, gündüz yağan karları gece buz haline çevirir. Böyle karlı ve buzlu keçi yollarında ordu, mühimmat ve erzak naklinin müşkülâtı meydandadır. Fakat bu müşkülât ilerliyen bir ordu için büyük olmakla beraber, ricat eden ordu için korkunçtur. Hele İtalyan ordusu şimdi iki ateş arasına düşmektedir. Yunan muavffakiyetleri Arnavudları uyandırıyor. Yer yer büyük çetelerin teşekkül ettiği haberleri geliyor. Arnavudlar bu harbi başladığı zaman kımıldanmadılar İtalyanların Yunanlıları hemen çiğneyip geçeceklerini sanmışlardı. Sonra istiklâllerini kazanmadıktan sonra harb hangi taraf lehine neticelenirse neticelensin, onlarca farkı yok gibi görünüyordu. Fakat Yunanlılar Arnavudlara istiklâllerini iade edeceklerini vâdettiler. Hattâ Görlceye müstakil Arnavudluk bayrağını çektiler. Arnavudlukta dostlar kadar düşmanları da bulunan kral Zogodan da eser görülmeyince Arnavudlar harekete geçmiş bulunuyorlar.

Bu dağlık memleketi karış karış bilen, ömürleri dahilî harblerile geçen Arnavud çetecilerinin Yunanlılara yardımı pek büyük olabilir. Ve biz Türkler düşmanla harb ederken geri hizmetlerinin çeteler tarafından iz'acı ne müthiş şey olduğunu pek iyi biliriz.

BEHÇET SAFA

BOŞA GİDEN GAYRETLER

YAZAN: İNGİLİZ BÜYÜK ELÇİSİ SİR NEVİLE HENDERSON

TÜRKÇEYE ÇEVİREN

Hüseyin Cahid YALÇIN

— 54 —

Ayni zamanda İngiliz matbuatının Münih aleyhindeki hücumlarına Alman matbuatında şiddetli bir İngiliz aleyhtarlığı ile mukabele edildi. Yegâne farkı şu idi ki İngilterede muhalefet gazeteleri böyle hareket ettikleri halde Almanyada **Völkischer Beobachter Angriff** gibi propaganda nezaretine pek yakın surette bağlı olan matbuat İngiltere aleyhinde tahrikât yapıyorlardı.

Böyle bir hava içinde İngiliz - Alman münasebetlerindeki gerginlik hiç gevşeyemezdi, sadece suiniyet artabilirdi. Teşrinisanide Almanyanın her tarafında vukua gelen ve gerek İngilterede, gerek diğer ecnebi memleketlerde bir nefret fırtınası koparan yahudilik aleyhtarı kavgalar da vaziyeti ıslah edemezdi. Aleyhinde yapılan her tariz Hitlerin infialini ve hiddetini arttırdı. Alman askerlik makinesi gayretlerini iki misli artırdı ve Alman kavmini daha fazla top lüzumuna ikna etmek maksadiyle İngiltere bir harb çıkarmak için hazırlanıyor diye gösterildi.

Mr. Chmabrelain Alman halkının nazarında bir sulh taraftarı diye mevki almış olduğu için, Hitler nutkunda şimdi onun yakında İngiliz teşkilâtı esasiyesi mucibince, Almanya ile harbi istiyen bir kabine tarafından istihlâf edileceğini söylüyordu.

Hitler dedi ki: "Yarın Churchill kolayca İngiliz başvekili olabilir,, Avam Kamarasında "Diktatörlüğün tahribi,, ve "Berlin üzerine bomba götürecek tayyareler,, hakkındaki müzakerelerden alınmış ve tahrif edilmiş fıkralarla İngiliz harb tahrikçileri aleyhindeki sözlerini takviyc ve teyid etti.

"Bir imparatorluk için faydalı olabilecek bir işi, bir dar kafanın infial ve hiddeti berbad edebilir,, Almanya bir diktatörün kin ve infiallerini teskin ve tatmin için 1938 eylülünde harb uçurumunun kenarına kadar gitmişti. Geçen eylülde de bu uçuruma yuvarlandı. Bugün Alman kavminin hissiyatı ne merkezde olduğunu bilmiyorum. Fakat 1938 de onun liderine itimadını bu vâkıanın file çıkması kadar sarsan hiç bir şey olmamıştır. Her Alman Südet ırkdaşlarının Reiche iltihak edilmelerini prensip itibariyle tasvib etti.

Fakat Almanlar harb olmadan bu kadar kolaylıkla elde edilebilecek bir şey için harbe girişmenin hikmetini anlayamadılar. Danzing ve koridor münasebetiyle 1939 da vaziyet bundan pek başka mı idi?

YEDİNCİ BAB

Fasıla: Dört ay sonra Berline avdet

Dört aylık bir gaybubetten sonra, şubat ortalarında Berline döndüm. Fizik bakımdan hâlâ zayıftım. Fakat alenen Almanya ile Çekoslovakya arasındaki hududları tayin etmiş olan beynelmilel komisyon mesaisini bitirdikten sonra hissetmiş olduğum bedbinlik ve nefretten bir dereceye kadar şifa buldum.

Yunan trajedi **motifinin** zihnime musallat olması da bir dereceye kadar zihnimin arka taraflarına atılmıştı. Bu kısmen kânunuevvelde ve kânunusanide ortada dolaşan şayialara karşı aksülâmelden ileri geliyordu.

Felemenk ile İsviçrenin Almanya tarafından istilâsı, Rumanya petrol sahalarının zaptı, hattâ Londra üzerine habersizce bir bomba hücumu yapılması Almanyaca düşünülmekte olduğu yolundaki bu şayialara haricde büyük nisbette inanılıyordu. Ben bu masalların bizzat müfrit naziler tarafından neşredildiğine inanıyordum. Maksadları da hakikî maksadlarından ve yakın hedeflerinden dikkati başka tarafa çevirmekti. Şayialar bana o tarihde mevsimsiz görünüyorlardı ve hakikatte de böyle idiler. Fakat, umumî surette Avrupa ve bilhassa İngiliz halkı pek haklı surette merak ve endişe içinde idi.

Maamafih, Hitlerin yukarıda bahsedilen maceralara atılmadan evvel başka görülecek işleri olduğu aşikârdı. Ahalisi galib surette Alman olan Danzig ile Memel Hitlerin en yakın hedefini teşkil eden iki şehir idiler. Almanyanın Çekoslovakya ile münasebetleri de henüz kat'i surette halledilmemişti.

Maamafih bu meselelerden hiç birinin 3 buçuk milyon Südet Almanları meselesinin halli kadar bir zorluk arzedeceklerine ihtimal vermiyordum. Ben şahsan, Hitlerin en az mukavemet hattı istikametini takib ederek Memelden işe başlayacağını zannediyordum. Lehistan Çekoslovakya yağmasına iştirak etmişti. Münihden sonra bütün Teschen havalisini, Oderburg'taki maden kömürleri merkezini ele geçirmişti. Bu son yerde halk büyük nisbette Alman idi.

Hitlerin taraftarları o tarihde burasının Lehistana terkinden dolayı protesto etmişlerdi. Fakat Hitler kendisinin bir kömür tüccarı olmadığı yolunda cevab vermişti. Binaenaleyh Lehistanın Almanya ile münasebetleri zahiren binnisbe iyi görünüyordu.

Miralay Beck, kânunusanide, Berchtesgaden'de Hitleri ziyaret etmişti. Berlin ile Varşova arasında müzakerelerin ilerlemekte olduğu biliniyordu. Danzing **Statusquo**'sunun iki taraflı olarak bir dereceye kadar tadili tamamen kabil görünüyordu. Hele Milletler Cemiyeti Hür Şehir işlerinden az çok alâkasını kestikten sonra.

Münihin arifesinde, Hitler, Mr. Chamberlain'e yazdığı mektupta, Südet Almanları bir kere Reich'a ilhak olunduktan sonra, Çeklerin istiklâlini hiç bir suretle tahdid niyetinde olmadığını ona kat'i olarak temin etmişti. Münihde, Lehistan ile Macaristanın talebleri hal ve hududlar tesbit edilir edilmez, bizzat Çekoslovakyanın mülkî tamamiyetini garanti etmeğe teşebbüs eylemişti. Almanyanın ırkçılığa aid hırsıcahı artık tatmin olunmuştu. Reich hududuna müttasıl yerlerde artık büyük Alman kütleleri kalmamıştı.

Bizzat Hitler, Münihden sonra, Avrupada bundan böyle başka istediği topraklar bulunmadığını alenen bildirmişti. 150 bin nüfus ile Memel ve 400 bin Alman ile Danzing, Avusturya ve Südet arazisine nisbetle, küçük meseleler görünüyorlardı.

O halde neden harb çıkabilirdi? Danzig yahud Memel, hattâ koridor uğrunda 1933 tarihindenberi naziliğin büyük kazançlarını tehlikeye sokmak doğru olur muydu? Bu meselelerin halli zor olabilir, memnuniyetsizliklere sebebiyet verebilirdi.

Fakat bunların Avrupayı, 1938 de olduğu gibi, tekrar harb uçurumunun kenarına getirebileceğine ihtimal vermek için hiç sebeb yoktu. Çekoslovakyaya gelince, Dr. Hacha o memleketin reisi sıfatiyle Dr. Beneş'in yerine geçmişti. Gerek o, gerek hariciye nazırı M. Chvalkovsky Almanyaya karşı husumet göstermek yerine Almanya ile elbirliği yapmak ister diye maruf idiler. Arkası var)

Ziraat işleri sistemli bir surette makineleştiriliyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tir. Bu mallar arasında pamuk, basma, mâtbaa kâğıdı, matbaa hurufatı, teneke oyuncak, dökme demir levha, mukavva, pamuk ipliği, sigara kâğıdı bir mıktar demir çivi vardır. Bu malların mühim bir kısmı Macaristandan gelmiştir. Dün piyasaya bir mıktar da nişadır çıkarılmıştır.

Dünkü ihracat

Dün muhtelif memleketlere 209 bin liralık ihracat yapılmıştır. En toplu ve muntazam bir surette Macaristanla iş yapılabilmektedir. Dün Macaristana fındık, Slovakyaya tuzlu balık, Filistine serbest dövizle lâkerda, barsak, İngiltereye, susam, kitre elyafı, Yugoslavyaya pamuk ihraç edilmiştir.

Felâketzedelere dağıtılacak tohumluk

Ankara, 3 (Hususî) — Erzincan felâketzedelerine ve İzmir, Bursa havalisi seylâbzedelerine tohumluk dağıtmak için Ziraat Bankası tarafından açılan kredinin 6 milyon 7 yüz elli bin liraya iblâğı ve hususî idarelerle belediyelerdeki memurlar diğer bir yere nakledildikleri zaman tekaüdiye noktasından mükteseb haklarının mahfuz tutulmasına dair lâyihalar meclis ruznamesine alınmıştır.

Almanyanın plânı

(Başmakaleden devam)

müdafaa ettikleri davanın yüksekliği ve kudsiyetidir. Harb harici kalmış memleketlerde İngiltereye karşı beslenen muhabbetin, İngilterenin galebesi lehinde izhar edilen temennilerin yegâne sebeb ve hikmeti de İngiliz davasının bütün hür milletlerin davasına tamamen uygun olmasından ibarettir.

Almanya yapmak istediği siyasî tertibatı ile İngilterenin elinden işte bu silâhı almak ve İngilterenin harb gayesini ortadan kaldırmak istiyor. Filhakika, mevcudiyet ve istiklâlleri müdafaa edileceği söylenen küçük devletler Almanya ile birleşirlerse, beraber yaşamağa karar verirlerse, Almanya tarafını iltizam ederlerse ve Almanyadan hiç bir şikâyetleri olmadığını ilân eylerlerse İngiltere hükûmeti garib bir mevkide kalmaz mı? İngiliz efkârı umumiyesi o zaman: Biz neye harb ediyoruz? Ortada Almanyadan şikâyetçi bir millet yok. Hepsi mukadderatlarına razı, hattâ bundan memnun. Bize ne oluyor, demez mi?

İngiliz efkârı umumiyesi böyle bir tereddüde düşürüldükten sonra, Hitler eski nakaratı tekrar ederek İngiliz milletine karşı hiç bir düşmanlığı olmadığını, İngilizlerin deniz hâkimiyetlerine itiraz etmediğini, İngiliz müstemlekelerine dokunmıyacağını söyler ve sulh teklif ederse İngiltere hükûmeti için harbe devam etmek zorlaşabilir.

İşte zannediyoruz ki Almanyanın şimdi yürütmekte olduğu hesab budur ve tatbika çalıştığı plân da bundan ibarettir. Bu plânın zayıf noktaları çoktur. Küçük milletler Avrupa nizamını kabul ederek boyunduruğa girseler bile, bu hareketlerinin hakikî bir arzu ve ihtiyar mahsulü olduğunu bize hiç bir şey temin edemez. Hakikî bir anlaşma ancak tamamen hür ve müstakil devletler arasında, hiç bir işgal ve cebir ve tehdid olmadan vukua gelebilir ve muteber sayılabilir. Almanya da bunu bildiği içindir ki zevahiri kurtarmağa çalışıyor. Faal, mahirane bir propaganda, plânın kusurlu taraflarını, zayıf noktalarını gözden az çok saklayabilir. Bu ümid Almanyaya siyasî plân mesaisinde devam için bir müşevvik hizmetini görüyor. Fakat biz askerî plân gibi bunun da akameet mahkûm kalacağı kanaatindeyiz.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Bulgar hariciye nazırının mühim nutku

(Başı 1 inci sayfada)

bu vâdini tutabildiğini ve her zaman bu siyasete sadık kalacağını ilâve etmiştir.

Kral Borisin B. Hitleri ziyareti hakkında B. Popof demiştir ki:

Bu görüşme Bulgaristanın ve en yüksek şefinin ehemmiyetine işaret etmiştir. Bu ziyaret ayni zamanda Almanya ile Bulgaristan arasındaki dostane münasebetleri bir defa daha tebarüz ettirmiştir.

Kral Borisin, Hitleri ziyareti hakkında Popof demiştir ki:

Bu görüşme Bulgaristanın ve en yüksek şefinin ehemmiyetine işaret etmiştir. Bu ziyaret ayni zamanda Almanya ile Bulgaristan arasındaki dostane münasebetleri bir defa daha tebarüz ettirmiştir.

Bulgaristan cenubî Dobrucanın avdetini Bulgar - Rumen münasebetlerinde açılan yeni bir devir olarak telâkki eder. Cenubî Dobruca üzerideki Bulgar haklarının Sovyetler Birliği tarafından tanılması, Bulgar - Sovyet münasebetlerinin müsaid bir tarzda inkişafına yardım etmiştir. Bu münasebetlerin atiyen ayni şekilde ve her iki memleketin menfaatine olarak daha ziyade inkişaf edeceğini ümid ederim.

Bulgaristan, Yugoslavya ile olan münasebetlerini iki memleket arasında mevcud dostluk paktı çerçevesine sokmak için elden gelen her şeyi yapmıştır. Bu gayretler neticesinde münasebetlerde terakki olduğu müşahede edilmiştir. Bu münasebetlerin iki memleketi yaklaştırmıya devam edeceğini ümid eylerim.

Bulgaristan - Türkiye münasebetleri, iki memleket arasında mevcud dostluk ve bitaraflık muahedesi mucibince inkişaf etmektedir. Türk matbuatında yükselen bazı nâhoş seslere rağmen iki memleket arasındaki münasebetler, mütekabil hürmet ve dostluk esaslarına istinad etmektedir. Türk Trakyasında yapılan askerî hazırlıklara gelince, Türk hükûmeti bunların sırf tedafüî mahiyette oldukları hakkında mükerreren beyanatta bulunmuştur.

İki memleket arasında mevcud iyi komşuluk münasebetlerinin istikbalde daha ziyade inkişaf edeceğine kaniim.

Yakın ve uzak sair memleketlere gelince, Bulgaristan hepsile ve halen mevcud harb şartlarının müsaadesi nisbetinde normal ve dostane münasebetler idame etmek arzusundadır.

Popof nutkunu bitirirken hükûmetin Bulgaristanı harb felâketinden esirgemek hususunda gayretlerine devam edeceği hakkında teminat vermiş ve lâyık olduğu mevkii bulması için Bulgar milletinin menfaat ve haklarının emniyette bulundurulacağını beyan etmiştir. Hiçbir kimsenin bu siyasetin samimiyetinden şübhe edemiyeceğini söyleyen nazır her tehlikeye karşı koymak için bu karışık vaziyette dikkatli ve hazırlıklı bulunulması lâzım geldiğini ilâve etmiştir.

Popof şu sözlerle nutkuna nihayet vermiştir:

Memleketin her çocuğu vatan için kendini fedaya hazır olduğundan, Bulgaristanın âtisinden eminim.

SON HABERLER

Yunanlılar ilerliyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

parlak hareketler yapmışlar ve düşmanı mevzilerinden süngü hücumlariyle çıkarmışlardır. Bu parlak hareketler neticesinde ezcümle 2100 metre irtifada bir dağ mevzii alınmıştır. Düşman diğer bir dağ köyünü de terketmiştir.

Sovyetlerin kanaati

Londra, 3 (a.a.) — Kiev Rus radyosu İtalya - Yunan muharebesinden bahsederken bunun en şayanı hayret noktasının Yunanistan gibi küçük bir memleketin kendisini askerce ve silâhça bu derece faik bir düşmana karşı muzaffer olması keyfiyeti olduğunu işaret etmektedir. Bir çok sevkulceyş noktalarının İngiliz askerleri tarafından işgal edilmesi İtalyanlar tarafından gelecek bir mukabil taarruza karşı mühim müşkülât verecek bir hâdisedir. Bu sebeble İtalyan - Alman kuvvetleri tarafından yapılacak mukabil taarruzun muvaffakiyetsizliğe uğraması büyük bir ihtimal dahilindedir.

Diğer tarafdan Brüksel radyosu da Yunanistanla Türkiyenin İtalya ve Almanya tarafından Balkanlar için hazırlanan programa karşı müşkülât çıkardıklarını söylemiştir. mişlerdir.

İtalyanların müşkül vaziyeti

Kahire, 3 (a.a.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Mısırın İngiltereye olan itimadı Al - Belag gazetesinin bugün neşrettiği bir makalede tebarüz etmektedir:

Gazete diyor ki:

Yakın şarkdaki İtalyan kuvvetlerine mücadeleye devam ettikleri takdirde teslim olmak veyahud bu âkıbete tevekkül göstererek harbe devam etmeden esir düşmek mukadderdir. Bu netice İngiliz donanmasının İtalyan muvasala hatlarını kat'î surette kesmesine intizaren az bir zaman meselesidir.

Yunan resmî tebliği

Atina, 3 (a.a.) — Umumî emniyet nezaretinin 2 ilkkânun tarihinde neşredilen akşam tebliği:

Düşman tayyareleri bugün hiçbir askerî hedefi olmıyan Koçfo şehrini yeniden bombardıman etmişlerdir. Binalar oldukça hasara uğramıştır. Bir kilise harab olmuştur.

İtalyanlar, harbin ilk günlerinde Epirde muvakkaten işgal ettikleri Filiaks şehrinde, içlerinde eczacılar, doktorlar, tüccarlar ve muallimler bulunan eşraftan 18 kişiyi tevkif etmişler ve firar ederken de alıp götürmüşlerdir. Bunların âkıbeti meçhuldür.

Ergiri yolu ateş altında

Atina, 3 (a.a.) — Yunan başkumandanlığının dün akşamki 37 numaralı tebliği:

Cephenin sol cenahında ilerlemekte olan kıtaatımız, Ayasarandiden Ergiriye giden yolu ateşleri altına almıştır.

Premeti etrafında cüzütamlarımız yeni mevziler işgal etmiştir. Büyük miktarda esir, her türlü malzeme ve dört top elimize geçmiştir.

Ostravitsa dağlarında muvaffakiyetli hücumlarımız düşman cüzütamlarını dağıtmıştır. Bir mikdar subay ve er esir edilmiştir.

Pogradet'in şimalinde muharebe lehimize olarak devam etmektedir.

Transilvanyanın Rumanyaya ilhakı günü

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Evvelâ 1918 - 1919 Rumen millî muhafızlarının kumandanı general Plad söz alarak demiştir ki:

— Bugünkü gençliğin Rumen milletinin itibarını iade edeceğinden eminim.»

1918 - 1919 Transilvanya Rumen millî muhafızlarının eski muhraibler birliği reisi Dr. Dumitrahoo da şöyle demiştir:

— Rumen milleti tamamile serbest oluncaya kadar bütün kuvvetlerimizle mücadele edeceğiz ve her türlü fedakârlığı yapacağız. Yeni Rumen ruhunun yeşil bayrağı altında başka bir 1 ilkkânunu bekliyeceğiz. Rumen milleti, bugünün gelmesini ümid etmek hakkında maliktir.

Kumandan lejyoner Colhon şunları söylemiştir:

— Bugün bir bayram günü, ayni zamanda hazin bir gündür. Çünkü Transilvanyanın vücudü gene zamanın felâketine uğramıştır. Bütün milleti «güneş gibi güzel bir memleket istiyen Codreau'nun bu arzusunu yerine getirmek için general Antoneskoyu her yerde ve tereddüdsüz takib etmeğe hazırdır.

Başvekil muavini ve lejyoner hareketinin kumandanı Horia Sima, bundan sonra söz alarak bugünün 1 ilkkânun 1918 kuranını hatırlattığını, o tarihde yüz binlerce Rumenin mukadderatlarını Karpatların öbür tarafındaki kardeşlerinin mukadderatına bağlamağa karar verdiğini söylemiş ve demiştir ki:

— 1918 tarihli Alba Iulia kararı, milletlerimizin haklarının vicdanından ve ötedenberi oturduğu arazinin mukadderatını tayin hususundaki hakkından doğmuştur.

Hatib, bundan sonra şimdiki vaziyeti intaç eden sebebleri anlatmıştır. Bu sebeblerden birincisi yüksek mesuliyetli insanların ademi mevcudiyetleridir. Hatib demiştir ki:

«Kanunların ve meşrutiyetin Rumen milletine bahşettiği hakları hükûmetin metodları gasbetmiştir Transilvanyanın ve Transolvanya lejyonerlerinin harbcu ruhları tanınmıştır. Fakat Transilvanya milletin, ıztırablarımızın ve ümidlerimizin beşiğidir. Milletin başında büyük Transilvanyanın ruhile işleri idare eden bir askerin memleketin başında bulunduğu bir günde âdilâne bir hareketi tesid etmek üzere geldik. Transilvanyanın ruhu zaferi müjdeliyor.»

Sayısız bir halk kütlesi önünde söz alan general Antonesko, bu senenin ilk kânununun millet için bir saadet günü değil, bir ıztırab günü olduğunu kaydettikten sonra şunları ilâve etmiştir:

«Bugün ayni zamanda istikbalin haklarına yol açan bir gündür.» General, bundan sonra mesulleri şiddetle tenkid ederek demiştir ki:

«Hepimizin mücrim olduğunu unutmıyalım. Çünkü bunu tarih te unutmıyacaktır. Kardeş kavgalarile zayıfladık ve fecî neticeye geldik. Hududlar biribirini takiben düştüler ve biz onları müdafaa etmedik. Çünkü fırtına koptuğu zaman, Rumanya dahilde zayıf idi. Hariçten de yardım görmedi. Lâyemût olan Rumen milleti ölüm tehlikeleri geçirdikten sonra daima dirilmiştir. Bu sebeble Transilvanyalılara, lejyoner askerlere ve bütün Rumenlere emniyetle hitab ediyorum. Transilvanyalılardan ıztırablarına rağmen meyus olmamalarını istiyorum. Herkesten evvel burada biz vardık. Herkesten sonra gene biz kalacağız. Çünkü hiç bir fırtına bizi deviremiyecektir. İstikbal çetin fakat ümidle doludur.

General bundan sonra Transilvanya muhacirlerinin ıztırablarını azaltmak için dahilde alınan tedbirleri anlatmıştır.

Roma ve Berlin ziyaretlerinden de bahsederek oralarda müstakbel nesillerin davasını müdafaa ettiğini söylemiştir. Bu müdafaa anlayışla karşılanmıştır. Çünkü Rumanya artık yalnız değildir ve kimsenin nefretini celbetmemektedir. Rumanya, sözlerle değil, iş sabır ve sebatla ihya edilecek ve adalet yerini bulacaktır.

General hududların mücadelesiz düşmesinden mesul olmıyan askerlere hitab ederek onlardan büyüklerine lâyık olmalarını beklediğini söylemiştir.

Sonra lejyonerlere hitab etmiş ve onlardan memleketin haklarına ve vecibelerine hizmet etmelerini istemiştir. General şunları ilâve etmiştir:

Memleket, lejyonun malı ise lejyon da memleketin malıdır. Hakiki lejyoner, yalnız işini yapmakla değil, nizama riayet, kanunlara körü körüne itaat etmekle hizmet eder. Siz mücadele ettiniz, ıztırab çektiniz ve galib geldiniz. Elinizi herkese uzatın ve imar edin. Memleketin bütün evlâdları arasında kardeşliği, birliği, anlayışı hazırlamak için her türlü ihtilâfa nihayet vermek lâzımdır. Ümidsizlik içinde başlıyan genç kralın yeni saltanatını bir emniyet verici hale bu suretle getirebiliriz.»

General Rumenlerden kendisine emniyet etmelerini istedikten sonra tek bir ruh halinde birleşmelerini tavsiye etmiştir.

Nutuklardan sonra general Antonesko ile Horia Sima, piskoposluk sarayında tertib edilen bir kabul resmine iştirak etmişlerdir.

Transilvanyanın diğer Rumen prensliklerile ilk birleşmesinin kahramanı olan cesur Mişel meydanında bir geçid resmi yapılarak merasime nihayet verilmiştir.

Norveçe taarruzlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dar yediği darbelerin en şiddetlilerine maruz kalmıştır. Bu liman üzerine 36 saat devam eden hücum serileri yapılmıştır. Pilotların ve bilâhara yapılan keşif uçuşları mürettebatının raporlarına göre muazzam yangınlar çıktığı gibi fevkalâde büyük hasarat husule gelmiştir.

Adisababa - Cibuti hattiyle sair hedeflere yapılan bombardımanlar İtalyan şarkî Afrikasındaki benzin kıtlığını daha ziyade çoğaltmaktadır. Fena hava şartları dahilinde binlerce kilometrelik mesafeler katetmiş olan bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüştür.

İngiltereye teslim edilen Amerikan tayyareleri

Baltimore, 3 (a.a.) — Amerikan pilotlarından Hutchinson, İngiltereye muntazaman Amerikan bombardıman tayyarelerinin toplu bir halde teslim edilmekte olduğunu ve tayyarelerin arızaya uğramadan şimalî Atlantikten geçerek İngiltereye götürüldüklerini söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

Her tayyarede iki pilot ve bir telsizci bulunmaktadır. Teslimat Amerikalı, Kanadalı ve İngiliz olmak üzere tahminen 60 pilot ve otuz telsizci tarafından yapılmaktadır.

Her pilot ayda bir defa uçmakta ve vapurla dönmektedir. Lockheed Hudson tipinde fevkalâde seri bombardıman tayyareleri ilk partide teslim edilmiştir. Tayyarelerin hepsi İngiliz tayyare meydanlarına inmektedir.

Afrikada harb faaliyeti

Kahire, 3 (a.a.) — Salı günü neşredilen resmî tebliğ:

30 teşrinisani gecesi Kassala mıntakasında yapılan harekât hakkında şimdi alınan tafsilâttan anlaşıldığına göre, alındıkları evvelce bildirilen esirlerden maada devriyemiz bir kamyon tahrib etmiştir. Müsademenin vukubulduğu yerde 11 düşman cesedi sayılmıştır. Pusuya düşürülen İtalyan motosikletci grupundan üç motosikletçi esir edilmiş, ayrıca yedi motosikletbir mıktar techizat, mitralyözler, esliha ve mühimmat iğtinam edilmiştir.

Gallabatın şark bölgesinde topçumuz yeniden faaliyete geçmiştir.

Sair cebhelerde iş'ara değer bir hareket olmamıştır.

İngiltere üzerine akınlar

Londra, 3 (a.a.) — İngiliz hava nezaretinin bu akşam neşrettiği tebliğ:

Bugün İngilterenin şark ve cenubu şarkî bölgeleri üzerinde münferit düşman tayyareleri tarafından uçuşlar yapılmıştır.

Bu tayyarelerden bazıları Londra mıntakası üzerinden uçarak civara bombalar atmışlardır. Sussex kontluğu ile şarkî İngiltere üzerine de bombalar atılmıştır.

Hasar ve zayiat azdır.

Norveçte sabotaj hareketleri

Oslo, 3 (a.a.) — Stefani:

Polis tarafından yapılan bir araştırma neticesinde Norveçin garb sahilinde bir çok verici radyo âletleri bulunmuştur.

Bunlarla İngiltereye askerî mahiyette malûmat verilmekte idi. İngiliz tayyareleri bu malûmat sayesinde son zamanlarda bazı hedefleri bombardıman etmişlerdir.

Bir çok kimseler tevkif edilmiştir.

Yugoslavyada büyük fırtınalar

Belgrad, 3 (a.a.) — Havas:

Fena havalar Yugoslavyanın her tarafında ciddî kazalara ve hasarlara sebebiyet vermiştir. Fırtınadan, biri Yugoslav ve biri de İtalyan olmak üzere iki vapur batmışsa da mürettebatı kurtarılmıştır.

Bosnada, Karadağ'da cenubî Sırbistanda fazla kar yağdığından otomobiller işliyememiştir.

Şimalî Bosnada su baskınına uğrıyan mıntakada ayrıca soğuklar da müthiş tahribat yapmıştır.

Baç bölgesinde binden fazla ev yıkılmış iki bin kadar ev oturulmaz hale gelmiştir. Bu mıntakada bulaşık hastalıklar çıkmasından korkulmaktadır. Çünkü kuyular kirlenmiştir.

Mareşal Petain Marsilyada

Marsilya, 3 (a.a.) — Yanında B. Peyrouton olarak dün akşam saat 22 de Vichyden hareket eden mareşal Petain, Arlesde ufak bir tevakkuftan sonra bu sabah 9.30 da Marsilyaya muvasalat etmiştir.

Garda bahriye nazırı amiral Darlan tarafından selâmlanan mareşal bayraklarla donatılmış ana caddelerden geçerek ve halkın coşkun tezahüratı arasında vali konağına gitmiştir.

İtalyan nazırlar Meclisinin içtiması

İtalyada bir mahal, 3 (a.a.) — Nazırlar meclisi bu sabah Mussolininin riyasetinde toplanarak cari işlerle meşgul olmuştur.

ÇEMBERLİTAŞ - Şehzade başı FERAH

İstanbulun en büyük 2 sinemasında BUGÜN Matinelerden itibaren

Süngüsüne şan, sancağına zaferler kazandıran Millî Zafer destanımız

ÇANAKKALE Geçilmez

Bestekârı: Sadettin Kaynak. Süpervizör: Ziya Şakir

Ayrıca: Her 2 sinemada ayni zamanda ilâveten:

1 - SİLÂHŞORLAR - PARAMUNT (Harb REVÜSÜ havadisleri) TÜRKÇE

Bu akşam saat 9 da MELEK SİNEMASINDA

Kalbleri titreten bir müzik ... Gönüllere heyecan veren bir aşk.... Renkli şahane sahneler... Hissî ve nefis bir mevzu ...

Baş rollerde:

DON AMECHE - AL JOLSON - ANDREA LEEDS

SON BESTE

Büyük bir artistin ebedî aşkı ve hayatı..

Ayrıca: En SON FOKS DÜNYA haberleri.

DİKKAT: Bu gece için loca kalmamıştır. Numaralı biletlerinizi evvelden aldırın. Telefon : 40868.

SIRKECİ Salkımsöğüt Demirkapı

Halil Sezer

Karyola fabrikasındaki sergiyi ziyaret ediniz.

ELLER YUKARI!..

En heyecanlı ve güzel romanlar mecmuası

Her sayısında heyecandan heyecana, zevkten zevke sürüklenerek takib edeceğiniz ELLER YUKARI sahifelerinde bulacağınız romanlar:

MİCHEL ZEVAKO'dan SEN POL SARAYININ ESRARI

Pire Mehmed'in harikulâde maceraları

PINARLI ÇİFTLİKTE DÖRT ÖLÜ VAR

Nefis bir aşk ve macera romanı:

GECE KUŞU

Dünyanın en meşhur Zabıta Romanları serisi:

FANTOMA GELİYOR..

Heyecandan heyecana sürüklenerek okuyacağınız bir roman

KARA YILANLAR KULÜBÜ

Cumartesiyi bekleyiniz.

BULGARLAR NE İSTER?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ittihaz etmişlerdi. Üç devletin Makedonyaya bu suretle göz dikmesi o tarihten itibaren Avrupanın bu mıntakası türlü propagandaların, entrikaların, çeşid fesad ve tahrikin, en kanlı münazaaların ve bütün bu münazaaları kendi hesablarına istismar etmek isteyecek olan beynelmilel cereyanların akıntı merkezi haline getirecekti.

Makedonyanın günün birinde Osmanlı imparatorluğundan ayrılacağı muhakkak, fakat kime verileceği meçhul bir toprak parçası haline geldiğini gören Sırblar, Yunanlılar, Bulgarlar, bu mıntaka için evvelâ kendi aralarında münazaaya giriştiler. Münazaanın başlangıç şekli Balkanlarda daima olduğu gibi, siyasî değil, dinî idi. Evvelâ dinî nüfuz elde edilecek ve daima olduğu gibi siyasî nüfuz arkadan gelecekti.

Dinî nüfuzu temin için, her üç müddei Makedonyada koskunç nisbetler alan bir kilise ve papaz adedi mücadelesine girişti. Üçü de ortodoks olmalarına rağmen Sırb da, Yunan da, Bulgar da kendi millî papazlarından başkasını dinlemek istemiyorlar ve hepsi kendi millî kiliselerini kurmak ve çoğaltmak savaşına hız veriyorlardı. Bu papaz ve kilise adedi meselesinin esasını tabiî olarak muazzam bir nüfus adedi mücadelesi takib ediyordu. Memleketin öz sahibi olan Türkler hiç kale bile alınmıyarak her millet Makedonyada kendi nüfusunun ekseriyette olduğu davasını isbata çalışıyordu. Bazı yerlerde Türk nüfusun sayısı diğer milletler nüfusunun yekûnunu aşmasına rağmen uydurulan ve hiç bir esasa dayanmayan istatistiklerde Türk nüfusu daima ekalliyette gösteriliyordu. Gerek Sırbın, gerek Yunanın, gerek Bulgarın ittifak ettikleri tek nokta Türk nüfusunun ekalliyette olduğu idi. O halde kimin ekseriyette olduğu keyfiyetine gelince Sırba göre Sırb, Yunana göre Yunan, hele Bulgara göre mutlaka Bulgar ekseriyette idi.

Eğer yürütülen davalar, yalnız nazarî sahada kalsa ehemmiyetsiz olabilirdi. Fakat iddianın arkasından fiil, istatistiğin arkasından elinde tabancasiyle komite gelmekte idi. Komitenin vazifesi istatistiğin gösterdiği yanlış rakamları icab ediyorsa filen gerçekleştirmek ve ardı arkası gelmiyen tedhiş hareketleriyle Osmanlı hükûmetini mütemadiyen hırpalayarak Makedonyadan yaka silktirmek ve nihayet bir gün bırakıp gitmesini temin etmekti. Zira Makedonya adı verilen Selânik, Manastır, Kosova vilâyetlerinde müteakiben yapılan tahrirler en çok bağıran Bulgarın beş yüz küsur bin sayısına mukabil iki milyona yakın Türk nüfusunu resmen tesbit ediyordu.

* * *

Ancak, yalnız nüfus iddiası kâfi değildi. Nüfus iddialarını sanki nüfus farklarından ve sui idareden doğan bir takım asayişsizlik hareketleriyle takviye ederek büyük devletlere Makedonya işini daha cezrî, yani daha istenildiği gibi hallettirmek icabederdi. Bunun için de bilhassa komitelerin faaliyetine, zorbalık ve şekavet siyasetlerine istinad edilecekti. Filvaki Sırblar, Yunanlılar da bir takım çeteler yaparak kendi arzularını ileri götürmek istemekte idiler. Fakat bu vadide hiç biri Bulgarla yarış edemiyecekti. Bulgar komitecilik kursunda değil yalnız onlara, bütün dünyaya parmak ısırtacak ve icad ettiği bu yeni silâhı kullanmakta birinci gelecekti.

Berlin kongresinden Makedonya komitesinin kuruluş tarihi olan 1893 senesine kadar geçen on beş senelik devri bazıları gayet şiddetli, fakat müteferrik çete hareketleri devri olarak tasnif edebiliriz. Bu müddet zarfında Bulgarlar Makedonya topraklarına kuvvetli çete akınları yapmaktan hiç şübhe yok ki geri durmadılar. Bir çok Türk köylerini yaktılar, bir çok Türk nüfusunu katlettiler ve devletin başına, o havalide daimî şekilde büyük kuvvetler bulundurmak ve mütemadî bir alarm havası yaratmak suretiyle gaileler açtılar. Hattâ bu Bulgar akınlarının yeri Kiresne geçidinde ve diğeri Razlıkda olmak üzere iki tanesi bilhassa müdhiş ve kanlı oldu. Ortalığı ateşe ve kana boyayan Bulgar çeteleri karşılarına çıkan kuvvetler tarafından hareketlerinin istilzam ettiği bir şiddetle tenkil olundu. Fakat ne de olsa bunlar müteferrik hareketlerdi ve komitecilik Bulgaristanda henüz resmen ve filen teşkilât-lanmış değildi. Komiteciliğin Bulgaristanda bütün siyasî hayat ve faaliyetlere hâkim olması asıl 1893 de, Makedonya komitesinin tesisiyle başladı ve o tarihden sonradır ki komitecilik bazı Bulgarlar için bir nevi meslek halini aldı. Yani Bulgaristanda, mühendis, mimar, doktor gibi bir de komiteci sınıfı türemeğe başladı. Komiteci şahsını gizleyen bir sabıkalı, bir katil, bir eşkıya sayılmadı. Bilâkis vatan halâskârları safında yer aldı. Bunların klüpleri, kahveleri ve artık hükûmetin her çarhında dişleri vardı. Teşkilât 1893 de kuruldu ve az zamanda öyle bir ehemmiyet aldı ki Bulgaristanın resmî hükûmetleri bile, bütçesi olan, ordusu olan, nüfusu olan, toprağı olan ve nihayet sahte ve muvakkat bir devlet içinde hakikî ve daimî bir devlet tavrı takınan Makedonya komitesine nazaran, arka plânda kaldı.

(Arkası var)

ADLİYEDE

Otobüs altında kalan Fikret hastanede öldü

Şehrenininde Çatalca hattına işliyen bir otobüs altında kalarak hastahaneye kaldırıldığını yazdığımız seyyar satıcı Mehmedin 9 yaşında ki oğlu Fikret dün Gureba hastahanesinde ölmüş ve adliye tabibi Enver Karan tarafından defnine ruhsat verilmiştir.

Zorla kumar oynatılırsa böyle olur

Süleymaniyede Havancı sokağında oturan Zülfi ile arkadaşlarından sabıkalı Hüseyin yeni tanıştıkları ve zengince olduklarını hissettikleri Ali ile Osmanı evlerine davet etmişler. Bu sırada kumar oynamayı teklif ettikleri halde Ali ile Osman kabul etmeyince kızmışlar ve Hüseyin Osmanı döve döve cebindeki 67 lirayı alırken Zülfi de bıçağını çektiği gibi Aliyi başından ağır surette yaralamıştır. Bağrışmalar üzerine yetişenler eve girmiş ve suçluları yakalamışlardır. Yaralı hastahaneye kaldırılmıştır.

HALKEVLERİ

Fotograf Sergisi

Kadıköy Halkevinden:

Birincikânunda açılacak fotoğraf sergisine iştirak etmek istiyen amatörlerin Halkevi idaresine müracaatları.

Konferans

Beyoğlu Halkevinden:

1 — 5/12/940 perşembe günü saat 17.30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında Prof. Dr. Kâzım İsmail Gürkan tarafından «Hayat ve Ölüm» mevzuunda mühim bir konferans verilecektir.

2 — Herkes gelebilir.

Fotograf Sergisi

Eminönü Halkevinden:

Evimizin Cağaloğlundaki merkez binasında 15/Birincikânun/1940 pazar günü bir fotoğraf sergisi açılacaktır. Yalnız amatörlere mahsus ve müsabaka mahiyetinde olan bu sergiye iştirak edecekler arasında birinci, ikinci ve üçüncüye münasib hediyeler verilecek ve eserleri 23 şubat 1941 de Ankarada açılacak (Halkevleri umumî fotoğraf sergisi) ne de gönderilecektir.

İştirak şartları şunlardır:

1 — Müsabakaya girecek amatörler fotoğraflarını temiz beyaz bir kartona yapıştırılmış olarak ve hakikî negatifleri ile birlikte makbuz mukabili idareye tevdi edeceklerdir.

2 — Teşhir esnasında fotoğrafların üzerinde veyahud panosunda resmi çekenin ismi bulunacaktır.

3 — Gerek negatiflerin gerekse kopyelerinin üzerine rötüş, boya veyahud tashih maksadile hiç bir kalem ve fırça dokundurulmamış olacaktır.

4 — Negatiflerle kopyelerinin boyaları arasında hiç bir münasebet aranmıyacaktır. Hattâ bir negatifin münasib addolunmuş bir kısmından yapılmış kopyeler de kabul edilecektir.

5 — Bu müsabaka için tevdi edilecek eserler yalnız telif bakımından mütalea olunacaktır. Kâğıt çeşidi, kartonlama veyahud viraj renkleri gibi fer'î itinaların esere verilecek kıymet üzerinde hiç bir tesiri olmıyacaktır.

6 — Muayyen bir kıt'a aranmamakla beraber, tevdi edilecek fotoğraf nüshalarının 18X24 den daha büyük olması lüzumsuzdur.

7 — Bu sergiye iştirak edecek amatörlerin eserlerini birinci maddedeki tarif dahilinde vazıh adresleri ile birlikte 10/Birincikânun/1940 tarihine kadar büromuza tevdileri rica olunur.

MİLLÎ KORUNMA

Şimdiye kadar Adliyeye 112 vaka intikal etmiş

İstanbul Cühmuriyet Müddeiumumisi Hikmet Onat dün kendisini ziyaret eden gazetecileri kabul etmiş ve millî korunma kanunu ile buna mütedair davalar etrafında sordukları suallere cevablar vermiştir. Müddeiumuminin sözleri şu suretle hülâsa edilebilmektedir:

«— Bu kanunun mer'iyete girdiği 26/1/1940 tarihinden beri memuriyetimize millî korunma kanununa muhalif hareketten dolayı 112 vak'a gelmiştir. Bunlardan 84 adedi neticelendirilerek karara bağlanmış bulunmaktadır. Mütebaki 28 i ise tahkikat evrakındaki bazı noksanlar ile maliyet, piyasa vaziyeti, satış fiyatları, kâr mikdarı, tüccar defterleri üzerinde malûmat edinmek ve tetkikat yapmak icab eylediğinden neticelenmemiştir. Maamafih bunlar da peyderpey itmam ve intaç edilegelmektedir.

Bundan başka muhakemelerin süratle neticeye varmaları, ve bunun için de vak'aların ve tahkikatın, zabıtların noksansız gelmeleri hususu hakkında tedbirler alınmış, lüzum görülen memuriyetlere talimat verilmiş bulunmaktadır.»

POLİSDE

Biribirlerine giren kumarbazlar

Evvelki gece Mercan hanında kunduracı Şükrü ile kumar oynamakta olan Cemal, Hasan, Ahmed, Mehmed, Salâhaddin isminde altı arkadaş kavgaya tutuşmuşlar ve Cemal ile Ahmed bıçaklarını çekerek kavgayı kızıştırmışlardır. Neticede Cemal Ahmedi, Ahmed de Hüseyini ağır surette yaralamışlar ve cümlesi 10 lira kumar parası ile yakalanmışlardır. Yaralılar tedavi altına alınmışlardır. Tahkikata devam olunmaktadır.

TİYATROLAR

Şehir tiyatrosu temsilleri

Tepebaşında Dram Kısmında
4/12/940 çarşamba günü akşamı
saat 20.30 da
BULUNMAZ UŞAK
İstiklâl caddesi Komedi kısmında
4/12/940 Çarşamba gündüz
Saat 14 de
COCUK OYUNU
4/12/940 çarşamba günü akşamı
saat 20.30 da
DADI
Son haftası

BORSA

3 Birincikânun 940

			Açılış ve kapanış
Londra	1	Sterlin	5.24
New - York	100	Dolar	132,20
Cenevre	100	İsviç. Frc.	29.6875
Atina	100	Drahmi	0.9975
Sofya	100	Leva	1.6225
Madrid	100	Peçeta	13.90
Budapeşte	100	Pengö	26.5325
Bükreş	100	Ley	0.625
Belgrad	100	Dinar	3,175
Yokohama	100	Yen	31.1375
Stokholm	100	İsveç kr.	31.005

Esham ve Tahvilât

Tahvilât üzerine muamele olmamıştır.

Tecrübeli Steno Daktilo

Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca iyi bilen muhasebeye vâkıf Türk tebaası bir Steno Daktilo hususî bir müessese tarafından aranılmaktadır. Referansları ile birlikte (R. F.) rumuzile İst. 176 posta kutusu adresine mektupla müracaat.

İyi Bir Muhasebeci Aranıyor

İstanbulda kâin bir sanayi müessesesi için iyi bir MUHASEBECİ aranıyor. Taliblerin tafsilâtla Galata 1171 posta kutusu adresine müracaatları.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz kız ve erkek talebesi için cins ve miktarı muhammen bedellerile muvakkat teminatı yazılı elbise, palto, tayyör ve mantonun idarede mevcud kumaşlardan malzeme ile işçiliğinin 5/12/1940 cuma günü saat 11 de kapalı zarf usulü ile rektörlük binasındaki müteşekkil komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

2 — Eksiltmeye girmek istiyenlerin muvakkat teminatı ve teklif mektuplarile kanunun tayin ettiği vesikaları ihale saatinden bir saat evvel komisyon reisliğine vermeleri.

3 — İşçilikte kullanılacak malzeme örneğini görmek ve şartnamesini okumak istiyenlerin daire müdürlüğüne müracaatları. (7848 - 10974)

	Adet	Fiyatı		Tutarı	Teminatı
Erkek elbisesi	365	14	Lr.	5110	
Erkek paltosu	118	14	»	1652	
Kız tayyörü	34	12	»	408	
Kız mantosu	6	12	»	72	
				7242	544

EMNİYET SANDIĞI İLÂNLARI

Taksitli emlâk satışı sekiz senede 0/0 5 faizle ödenir

Semti	Cinsi	Muhammen kıymeti
Kadıköy Hasanpaşa mahallesinde eski Taşköprü yeni Arifbey, İrfan bey, Mahmudbaba sokağında eski 8 mü. 10 yeni 2, 12, 12/1, 12/3 en yeni 2, 12, 14, 16 No. lı	Üç dükkânı müştemil bir apartmanın tamamı,	11000
Üsküdar Tabaklar mahallesinde eski Orta yeni Şair Zati sokağında eski ve yeni 5 No. lu	Ev	400
Anadolukavağı İskele meydanı eski 89, 91, 93, 95 No. taj 24, 12, 80, 24, 18 No. lı,	Eski 89 No. lı dükkân ve 91, 93 No. lı kayıkhane 95 No. lı odayı müştemil diğer dükkân.	750
Ayvansaray Atik Mustafapaşa mahallesinde Fırın ve Pazarcı sokağında en eski 12, 12, 12, 12, 12, 12, 3 eski 14, 16, 18, 20, 22, 24, 3 yeni 2, 4, 6, 8, 10, 12, 3 No. lı.	Birer ve ikişer odalı evler	1000

1 — Arttırma 23/12/940 tarihine düşen pazartesi günü yapılacak ve 13 ten 15 şe kadar devam edecektir.

İhale arttırma sonunda en yüksek bedel verene yapılır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin yüzde 15 şi nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 5 faize tâbidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul sandığa birinci derecede ipotekli kalır.

5 — Binaların fotoğrafları sandık dahilindeki satış salonunda teşhir olunmaktadır. Fazla tafsilât almak için salona müracaat edilir.

İstanbul Belediyesi İlânları

1	—	259	4/12/940 çarşamba
262	—	488	5/12/940 perşembe
491	—	715	6/12/940 cuma
716	—	822	7/12/940 cumartesi
823	—	1029	9/12/940 pazartesi
1030	—	1127	10/12/940 salı

Belediye ve Hususî İdare tekaüd ve öksüzlerinin kânunuevvel/940 üç aylıkları yukarıda gösterilen günlerde cüzdan sıra numaralarına göre verilecektir. Aylık sahiplerinin Ziraat Bankasına müracaatları. (11470)

Ticaret Vekâletinden:

Ticaret mürakabesi işlerinde ücretle istihdam edilmek üzere barem kanunu hükümleri dahilinde ve asgarî lise tahsilli memur alınacağı hakkında evvelce yapılan ilân üzerine müracaat edenler ve edecekler arasında Ankara ve İstanbulda müsabaka imtihanları yapılacaktır. İmtihan her iki mahalde 9 birincikânun 1940 pazartesi günü saat on dörtte icra edilecektir.

Bu memuriyetler için tahrirî talebde bulunan ve bulunacak olanların imtihan günü öğleden evvel Ankarada Ticaret Vekâleti iç ticaret umum müdürlüğüne ve İstanbulda Mıntaka Ticaret Müdürlüğüne müracaat edip imtihan için kendilerini kaydettirmeleri lüzumu ilân olunur. «11453»

Bir çalgıcının seyahati

99

İstasyondan epeyce ayrılmış idik ki birdenbire karanlık içerisinde kaldık. Evvelce arkadaşımın yüzünü pek iyi görebiliyordum. Şimdi öküzleri bile görmüyorum. Fredrihe:

— Arkadaş bu karanlık ne?

— Deminki aydınlık ne idi?

— İstasyonun fenerleri imiş.

— Ben korkuyorum.

— Neden?

— Öküzün biri boynuzunu suratıma indirirse.

— Adam sende! Öyle şey olur mu?

Fredrih evevlce çobanlık etmiş Bunun için öküze bakmanın yolunu biliyor, ara sıra:

— Uha, uha!

Diye bağırıyordu.

Ben bir köşeye büzülmüş, ayak üzerinde kalmış idim. Çünkü oturacak yer yok. Öküzlerin arasında ne yapacağımı şaşırdım. Öküzcünün teklifine muvafakat ettiğime pek canım sıkıldı. Ben bir arabaya bir iki öküz konulacak zannetmiştim. Yoksa elli markın hatırı için kendimi tehlikeye koymak kadar bir budalalıkta bulunmazdım.

Araba hakikaten pek hızlı gidiyor, ayak üzerinde durmak mümkün olamıyordu. Düşmemek için arkamı tahtaya dayadım. Otursam öküzlerin altında ezileceğime şüphe yok idi.

Fredrihin bu gibi şeyleri düşündüğü yok, bir çoban türküsü tutturmuş idi. Arkadaşıma da ne kadar canım sıkılıyor.

— Hey bana bak Fredrih.

Diye çağırdım.

— Ne var?

— Ne bağırıp duruyorsun?

— Şarkı çağırıyorum,

— Şimdi sırası mı?

— Elbet, bedava arabaya bindik. Hiç çağırılmaz mı? İster isen sen de keman çal.

— Gevezeliği bırak, öküzler üzerime doğru gelip beni kokluyorlar. Kendilerinden olmadığımı anlarlarsa bir yerimi ısıracaklarına, yahud boynuzları ile bir yerimi yaralıyacaklarına hiç şüphe yok.

— Aman Alfred, bunlar vahşi hayvan değil, adama alışıktırlar.

— Halt edip durma. Eskiden çobanlık etmedim.

— Ey ne yapalım arkadaş? Bir defa arabaya girdik. Çıkamayız ki.

— Senin bulunduğun arabaya geçmek mümkün olsa idi.

— Kabil değil. İki arabanın arasındaki açıklığı görmüyor musun? Sonra yere düşüverirsin.

Bu da doğru idi. On koca inek yüklü bir arabanın tekerlekleri altında ezilmek hiç hoşa gider bir şey değil idi. Kendi kendime düşündükten sonra arkadaşıma:

— Fredrih! Benim aklıma bir şey deldi.

Dedim.

— Ne gibi?

— Ben bu öküzlerin arasında ne yapacağım? Arabalrın üzerleri de açık. Demin aksırdım. Nezle olmuşum.

— Ne yapalım?

— Acele etme söyliyeceğim, nasıl olsa öküzcünün elli markını aldık. Yani bundan sonra bilet parası vermeğe hacet yok. Bu arabalardan inelim. Başka şimendifere bineriz.

— Nasıl ineceğiz?

— Yere atlıyalım.

— Fakat araba pek hızlı gidiyor. Parçalanırız. (Arkası var)

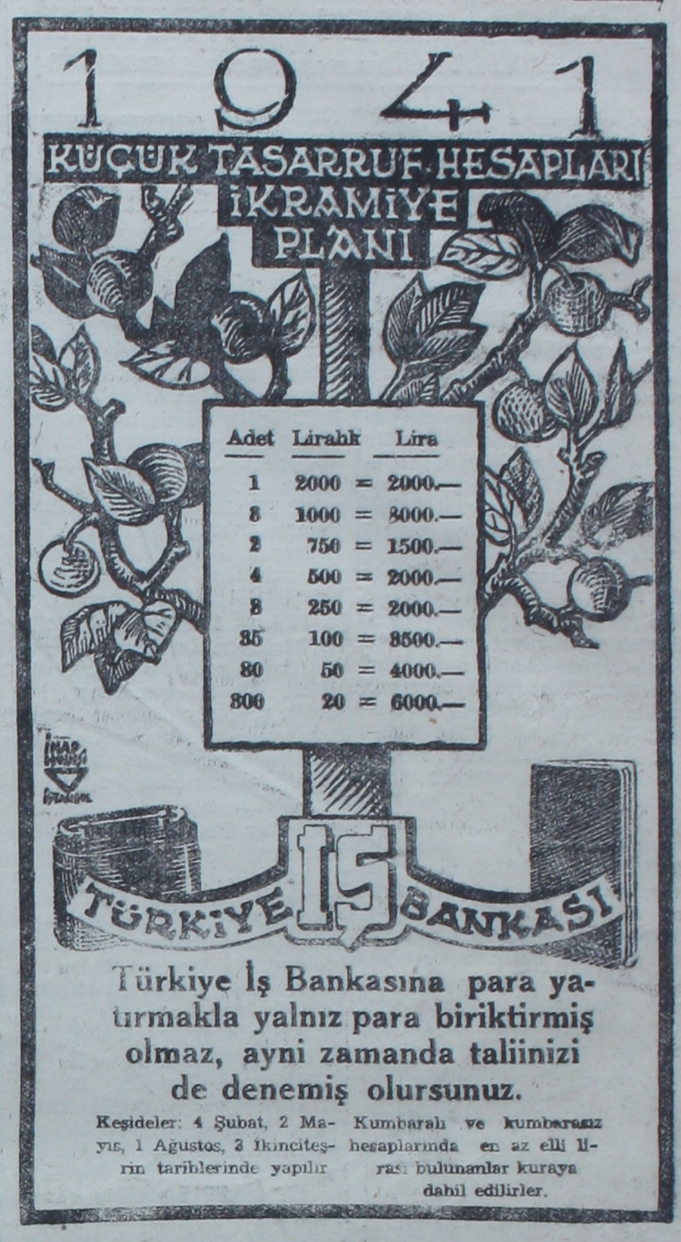

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tariblerinde yapılır. Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edilirler.

Malatya Valiliğinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş:

Malatya - Akçadağ iltisak yolunun 1 + 870 kilometresinden 3 + 022 kilometresine kadar parke yol inşaatı

2 — Bu işe ait evrak

A — Keşif

B — Silsile fiyat

C — Fennî ve hususî şartname

D — Eksiltme şartnamesi

E — Mukavelename

3 — İşin muhammen keşif bedeli 54052 lira 33 kuruştur. Muvakkat teminat 3952 lira 62 kuruştur.

4 — Eksiltme 16/12/1940 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 16 da Malatya vilâyet daimî encümeninde kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine göre hazırlanmış teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar vilâyet daimî encümenine makbuz mukabilinde tevdi edilmesi ve ihaleden üç gün evvel vilâyet nafia müdürlüğünden ehliyet vesikası alınması meşruttur.

6 — İhalenin bedelinin 25000 lirası 1940 yılı hususî idare bütçesinden ödenecek ve geri kalan mikdarı da 1941 yılı bütçesinden tesviye edilecektir.

7 — Posta ile gönderilecek teklifnamelerin muayyen müddet zarfında vürud etmemesi yüzünden mesuliyet kabul edilmez.

8 — Fazla tafsilât almak istiyenlerin vilâyet nafıa müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «8003» «11228»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Mevcud nümuneleri mucibince 13 kalem fırça müteahhidi nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 6/12/1940 cuma günü saat 14 de Kabataşda Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Nümune sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7.5 güvenme paralariyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (11198)

Devlet Demiryolları İlânları

Muhammen bedeli (1800) lira olan 2 aded hava kompresörü 10/12/940 salı günü saat (11) on birde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (135) lirahk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (11151)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İşletmemiz muamelât servisinde iş takip eden komisyoncu ile maiyet memurlarına evvelce verilmiş olan karneler I. K. sanı 941 tarihinden itibaren hükümsüz kalacağından yenilerini almak üzere Galata merkez binamızda işletme şubesi muamelât servisine müracaat lüzumu ilân olunur. «11378»

Emlâk Almak ve Satmak istiyenlere

İstanbulun her semtinde her çeşit emlâk almak ve satmak için en kısa yol satış salonumuzun ziyaretidir.

Satıcıdan alınan teşhir ücreti: Bir liradan aşağı olmamak üzere üç ay için bin lirada on iki buçuk kuruştur. Satıştan sonra başka ücret alınmaz. (11302)

İstanbul Defterdarlığından:

Vilâyet hükûmet binasının çatı kısmında yaptırılacak 598 lira keşifli sıva işine istekli çıkmadığından eksiltme on gün uzatılmıştır. İkinci münakasa; 16/12/1940 pazartesi günü saat 15 de Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanacak olan komisyonda yapılacaktır. Muvakkat teminat 45 liradır. 940 yılına ait Ticaret Odası vesikası ve bu işe benzer 500 lirahk iş yaptığına dair ehliyetname ibraz edilmesi lâzımdır. (11444)

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu — Neşriyat Müdürü: Macid Çetin
Basıldığı yer: (H. Bekir Cürsoylar ve Cemaleddin Saraçoğlu matbaası)